

ES VÈRBS EN ARANÉS

ES VÈRBS EN ARANÉS

(Tèxte provisionau)



Era existència der Institut d'Estudis Aranesi – Acadèmia aranesa dera lengua occitana, e aguesta publicacion, son possibles gràcies ara ajuda de:

Conselh Generau d'Aran

Generalitat de Catalonha

Departament de Cultura

Departament d'Ensenhament

Departament de Justícia

Fundació La Caixa

Ajuntament de Naut Aran

Ajuntament d'Es Bòrdes

Ajuntament de Vilamòs

Era seccion aranesa der Institut d'Estudis Aranesi – Acadèmia aranesa dera lengua occitana ei formada per Jusèp Loís Sans, Angelina Cases, Ròsa Maria Salgueiro, Miquèu Segalàs, Jèp de Montoya, Elvira Riu, Lourdes España e Bernat Arrous. Formen era seccion estandard Joan Salas-Lostau, Patrici Pojada, Jacme Taupiac, Florian Vernet, Felip Carbona e Claudi Balaguer.

1èra edicion: noveme de 2018

© d'aguesta edicion, Institut d'Estudis Aranesi – Acadèmia aranesa dera lengua occitana

ISBN: 978-84-09-05951-5

DL L 1210-2018

Dessenh tipografic e composicion de Quadrati

Imprés per Arts Gràfiques Bobalà

imprés en lhèida

Presentacion

Aguest document non ei un manuaü dera conjugason verbau aranesa. Non ei competéncia dera Acadèmia era elaboracion de manuaus o arnesi semblants. Era voluntat d'aguest document ei era de determinar era referéncia verbau aranesa. Entad açò s'an conjugat es modèls de vèrbs regulars e es mès significatius des irregulars. Es critèris entara determinacion dera conjugason an estat:

- 1 Era generalizacion e era regularitat. Auem establèrt coma forma prioritària aquerà que compartie era major preséncia sociäu damb era regularitat ena conjugason. Creiguem en besonh de fixar ua forma prioritària.
- 2 Tot e determinar ua forma prioritària auem procurat ua exhaustiva consideracion de totes es formes viues. Era transmission lingüística recebuda en entorn naturau e sense afectacions ei ua garantia dera correccion. Mos an interessat tanben bères formes qu'anauen enlà dera Val d'Aran. Era nòsta lengua non s'arture en Pònt de Rei

An quedat fòrça vèrbs irregulars per conjuguar, mès eth trabalh d'aguesta Acadèmia seguís un procès de projeccion per passi, en tot presentar iniciaument ua prumèra propòsta que sometem ara consideracion publica —era lengua ei deth pòble— entà posteriorament seguir un procès d'ampliacion. Ei era madeisha dinamica qu'auem seguit damb era Gramatica, eth Diccioniari...

Era hònt basica de captacion dera referéncia ei era basa sociäu, er emplec..., ei un document empiric.

Mès ei evident qu'auem contrastat damb es tres boni estudis verbaus, dera varietat aranesa, que s'an desvolopat enquia aguest moment:

- a *El Parlar de la Vall d'Aran* de Joan Coromines
- b *Es vèrbs conjugadi, Morfologia verbau aranesa*, de Veronica Barés, Xavier Lamuela, Jordi Suïls e Frederic Verges.
- c *Gramatica aranesa*, d'Aitor Carrera.

Es tres son estudis corrèctes, ben elaborats, qu'an creat escòla e an ofèrt pendent fòrça ans referéncias qu'a toti mos an ajudat ena nòsta orientacion lingüística. Naturaument les auem auut fòrça en compde e les auem consultat repetidament. Era propòsta dera Acadèmia non ei ua fractura, non ei un invent alien, ei ua continuacion damb es propòstes mès difoses.

Tanben auem acodit continuament ara consulta deth Corpus textuau dera Acadèmia e a referents gramaticaus der occitan en generau, d'entre es que destacam era Gramatica d'Alibèrt, era pagina web deth Consistòri deth Gai Saber-Acadèmia occitana, es estudis gramaticaus de Taupiac e Vernet, eth libre de vèrbs de Patrici

Pojada, es manuaus de Joan-Salas-Lostau, era pagina web deth Congrès Permanent dera lengua occitana, es Preconizacions deth Conselh de la Lengua Occitana...

Eth procès d'elaboracion d'aguest document a seguit es següenti passi:

- 1 Elaboracion deth prumèr brolhon, seleccion des vèrbs... per part de Josèp Loís Sans
- 2 Discussion e correccion de tota era propòsta per part des membres dera Seccion aranesa dera lengua occitana, amassada en comissions. S'an realizat dotze amassades. Es reflexions non son sonque documentaus; responen ath coneishement dera realitat que n'a cada un des membres e a consultes e entrevistes que se hèn entre amassades. Era conjugason verbau ei un encastre de fòrça variacion e a calut contemplar totes es posicions, ja que totes son respetables.
- 3 Correccion detalhada de tot eth document, damb indicacion de incoerències e mancances, per part d'Angelina Cases.
- 4 Lectura individuau des Membres dera Seccion aranesa dera Acadèmia aranesa dera lengua occitana. Propòsta des darrères 27 correccions aportades e aprobacion finau deth document, ena Seccion aranesa, eth dia 4 de mai de 2018.

E damb açò oferim ara societat entara sua avaloracion e ena demora dera corresponsenta aportacion, critica, abans dera aprobacion definitiva, aguesta propòsta dera conjugason verbau aranesa, que junhem ara fixacion lingüistica que venguem hèn des deth moment dera nòsta creacion.

Josèp Loís Sans Socasau
President der Institut d'Estudis Aranesi
Acadèmia aranesa dera lengua occitana

Conjugasons

prumèra
-ar

dusau
-ir

tresau
-er tonic
-er aton
-èir, eir, ier, òir (monosillabs) e hèr

parlar

dormir

poder, méter, hèr, trèir, tier, veir, plòir, mòir

Aguest libre conten era conjugason des vèrbs:

anar	8	escriuer	40	plòir	72
auer	10	estar	42	poder	74
béuer	12	èster	44	préner	76
càber	14	gèsser	46	quèir	78
caler	16	hèr	48	saber	80
cantar	18	jàder	50	sèir	82
còder	20	liéger	52	sénter	84
conéisher	22	lúder	54	servir	86
corbir	24	méter	56	tier	88
córrer	26	mòler	58	trèir	90
creir	28	mólher	60	veir	92
cuélher	30	morir	62	vier	94
dar	32	pèisher	64	viuer	96
daurir	34	pèrder	66	voler	98
díder	36	plànher	68		
dormir	38	plàser	70		

anar

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	vau
2au.	vas
3au.	va
plur. 1èra.	vam
2au.	vatz
3au.	van

Temps compausats

passat compausat

è anat
as anat
a anat
auem anat
auetz anat
an anat

imperfècte

sing. 1èra.	anaua
2au.	anaues
3au.	anaue
plur. 1èra.	anàuem
2au.	anàuetz
3au.	anauen

plus-que-perfècte

auia anat
auies anat
auie anat
auíem anat
auíetz anat
auien anat

preterit

sing. 1èra.	anè
2au.	anès
3au.	anèc
plur. 1èra.	anèrem
2au.	anèretz
3au.	anèren

preterit anterior

auí anat
auís anat
avec anat
auérem anat
auéretz anat
aueren anat

futur

sing. 1èra.	anarè
2au.	anaràs
3au.	anarà
plur. 1èra.	anaram
2au.	anaratz
3au.	anaràn

futur anterior

aurè anat
auràs anat
aurà anat
auram anat
auratz anat
auràn anat

condicionau

sing. 1èra.	anaria
2au.	anaries
3au.	anarie
plur. 1èra.	anariém
2au.	anariétz
3au.	anarien

condicionau passat

auria anat
auries anat
aurie anat
auriém anat
auriétz anat
aurien anat

subjontiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	vaja
2au.	vages
3au.	vage
plur. 1èra.	vagegam
2au.	vagegatz
3au.	vagen

Tempsi compausats

passat

aja anat
ages anat
age anat
ajam anat
ajatz anat
agen anat

imperfècte

sing. 1èra.	anèssa
2au.	anèsses
3au.	anèsse
plur. 1èra.	anèsem
2au.	anèssetz
3au.	anèssen

plus-que-perfècte

auessa anat
auesses anat
auesse anat
auéssem anat
auéssetz anat
auessen anat

imperatiu

sing. 2au./3au.	vè/vage*
plur. 1èra.	anem
plur. 2au./3au.	anatz/vagen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer anat
anant
anat, anada, anadi, anades

Ena oralitat i a soent aferesi; *nar, nèssen, naran...*

Eth present deth subjontiu coneish entath plurau 1a. e 2a. es formes *anem/anésquem, anetz/anésquetz*.

En imperfècte der indicatiu en Pujòl a es formes *anava, anaves, anave, anàvem, anàvetz, anaven*. Era 2au sing deth preterit, tanben, hè *anères*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en anar, en tot anar, en tot que + temps personau, tot anant...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *anats*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth present d'indicatiu a es formes deth plurau *anam, anatz*.

Er imperatiu *vè* apareish, tot soent, damb eth pronòm adverbial *ne* incorporat, *vè'n*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

auer

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	è
2au.	as
3au.	a
plur. 1èra.	auem
2au.	auetz
3au.	an

Temps compausats

passat compausat

è agut
as agut
a agut
auem agut
an agut
a agut

imperfècte

sing. 1èra.	auia
2au.	auies
3au.	auie
plur. 1èra.	auíem
2au.	auíetz
3au.	aiuen

plus-que-perfècte

auia agut
auies agut
auie agut
auíem agut
auíetz agut
aiuen agut

preterit

sing. 1èra.	auí
2au.	auís
3au.	auec
plur. 1èra.	auérem
2au.	auéretz
3au.	aueren

preterit anterior

auí agut
auís agut
auec agut
auérem agut
auéretz agut
aueren agut

futur

sing. 1èra.	aurè
2au.	auràs
3au.	aurà
plur. 1èra.	auram
2au.	auratz
3au.	auràn

futur anterior

aurè agut
auràs agut
aurà agut
auram agut
auratz agut
auràn agut

condicionau

sing. 1èra.	auria
2au.	auries
3au.	aurie
plur. 1èra.	auríem
2au.	auríetz
3au.	aurien

condicionau passat

auria agut
auries agut
aurie agut
auríem agut
auríetz agut
aurien agut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	aja
2au.	ages
3au.	age
plur. 1èra.	ajam
2au.	ajatz
3au.	agen

Temps compausats

passat

aja agut
ages agut
age agut
ajam agut
ajatz agut
agen agut

imperfècte

sing. 1èra.	auessa
2au.	auesses
3au.	auesse
plur. 1èra.	auéssem
2au.	auéssetz
3au.	auessen

plus-que-perfècte

auessa agut
auesses agut
auesse agut
auéssem agut
auéssetz agut
auessen agut

imperatiu

sing. 2au./3au.	ages/age*
plur. 1èra.	ajam
plur. 2au./3au.	ajatz/agen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer agut

auent

agut, aguda, agudi, agudes

Ei eth vèrb auxiliar mès emplegat. Com auxiliar tanben s'emplegue *èster*.

En Pujòlo prononcièn *aver, avem, avia...* Aguestes formes pòden escriuer-se, en benefici dera diversitat, mès procuraram unificar en *auer, auem, auia...*

Era segona persona deth singular deth preterit, coneish era forma *aueres*.

Eth preterit a, tanben, era forma *agui, aguis, aguec, aguérem, aguéretz, agueren*.

Per regularitat eth participi aurie d'èster *auut*, mès respectant era grana difusion de *agut*, priorizam aguesta forma. Tanben existís era forma *avut*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en auer, en tot auer, en tot que + temps personau, tot auent...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *aguts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

En present de subjontiu existís, tanben, *aiga, aigues, aigue, aigam, aigatz, aiguen*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

béuer

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	beui
2au.	beues
3au.	beu
plur. 1èra.	beuem
2au.	beuetz
3au.	beuen

Temps compausats

passat compausat

è begut
as begut
a begut
auem begut
auetz begut
an begut

imperfècte

sing. 1èra.	beuia
2au.	beuies
3au.	beuie
plur. 1èra.	beuíem
2au.	beuíetz
3au.	beuien

plus-que-perfècte

auia begut
auies begut
auie begut
auíem begut
auíetz begut
auien begut

preterit

sing. 1èra.	beuí
2au.	beuís
3au.	beuec
plur. 1èra.	beuérem
2au.	beuéretz
3au.	beueren

preterit anterior

auí begut
auís begut
auec begut
auérem begut
auéretz begut
aueren begut

futur

sing. 1èra.	beuerè
2au.	beueràs
3au.	beuerà
plur. 1èra.	beueram
2au.	beueratz
3au.	beueràn

futur anterior

aurè begut
auràs begut
aurà begut
auram begut
auratz begut
auràn begut

condicionau

sing. 1èra.	beueria
2au.	beueries
3au.	beuerie
plur. 1èra.	beueríem
2au.	beueríetz
3au.	beuerien

condicionau passat

auria begut
auries begut
aurie begut
auríem begut
auríetz begut
aurien begut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	beua
2au.	beues
3au.	beue
plur. 1èra.	beuam
2au.	beuatz
3au.	beuen

Temps compausats

passat

aja begut
ages begut
age begut
ajam begut
ajatz begut
agen begut

imperfècte

sing. 1èra.	beuessa
2au.	beuesses
3au.	beuesse
plur. 1èra.	beuéssem
2au.	beuéssetz
3au.	beuessen

plus-que-perfècte

auessa begut
auesses begut
auesse begut
auéssem begut
auéssetz begut
auessen begut

imperatiu

sing. 2au./3au.	beu/beue*
plur. 1èra.	beuam
plur. 2au./3au.	beuetz/beuen*

infinitiu compausat

gerondui

participi

auer begut
beuent
begut, beguda, begudi, begudes

Er infinitiu *béuer* en Pujolo ei prononciat *béver*, forma que se reproduís en tota era conjugason. Era prumèra persona deth present der indicatiu a, tanben, era forma *begui*. En imperfècte der indicatiu a, tanben, es formes *beveva*, *beveves*, *beveve*, *bevévem*, *bevévetz*, *beveven*. Era 2au sing deth preterit, tanben, hè *beueres*, *beveres*. Eth gerondui non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en beuer*, *en tot beuer*, *en tot que* + temps personau, *tot beuent*... Eth gerondui a, tanben, era forma *bevent*. Eth participi masculin plurau tanben a era forma *beguts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades. Era forma regulara deth participi *beuut*, *beuuda*... ei mens socializada. Eth present deth subjontiu coneish, tanben, es formes *bega/beva*, *begues/beves*, *begue/beve*, *begam/bevam*, *begatz/bevatz*, *beguen/beven*. Per contra en imperfècte de subjontiu, tanben, a era forma *beguessa*, *beguesses*, *beguesse*, *beguéssem*, *beguéssetz*, *beguessen*. Er imperfècte der indicatiu, tanben, emplegue *beguia*, *beguies*, *beguie*... Eth preterit a, tanben, era forma *beguí*, *beguís*, *beguec*... Er imperatiu emplegue, tanben, *began/bevam*, *beguetz/bevetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

càber

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	cabi
2au.	cabes
3au.	cap
plur. 1èra.	cabem
2au.	cabetz
3au.	caben

Temps compausats

passat compausat

è cabut
as cabut
a cabut
auem cabut
auetz cabut
an cabut

imperfècte

sing. 1èra.	cabia
2au.	cabies
3au.	cabie
plur. 1èra.	cabíem
2au.	cabíetz
3au.	cabien

plus-que-perfècte

auia cabut
auies cabut
auie cabut
auíem cabut
auíetz cabut
aiien cabut

preterit

sing. 1èra.	cabí
2au.	cabís
3au.	cabec
plur. 1èra.	cabérem
2au.	cabéretz
3au.	caberen

preterit anterior

auí cabut
auís cabut
auéc cabut
auérem cabut
auéretz cabut
aueren cabut

futur

sing. 1èra.	caberè
2au.	caberàs
3au.	caberà
plur. 1èra.	caberam
2au.	caberatz
3au.	caberàn

futur anterior

aurè cabut
auràs cabut
aurà cabut
auram cabut
auratz cabut
auràn cabut

condicionau

sing. 1èra.	caberia
2au.	caberies
3au.	caberie
plur. 1èra.	caberíem
2au.	caberíetz
3au.	caberien

condicionau passat

auria cabut
auries cabut
aurie cabut
auríem cabut
auríetz cabut
aurien cabut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	càpia
2au.	càpies
3au.	càpie
plur. 1èra.	capiam
2au.	capiatz
3au.	càpien

Temps compausats

passat

aja cabut
ages cabut
aja cabut
ajam cabut
ajatz cabut
agen cabut

imperfècte

sing. 1èra.	cabessa
2au.	cabesses
3au.	cabesse
plur. 1èra.	cabéssem
2au.	cabéssetz
3au.	cabessen

plus-que-perfècte

auessa cabut
auesses cabut
auesse cabut
auéssem cabut
auéssetz cabut
auessen cabut

imperatiu

sing. 2au./3au.
plur. 1èra.
plur. 2au./3au.

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer cabut

cabent

cabut, cabuda, cabudi, cabudes

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *cabeva, cabeves, cabeve, cabévem, cabévetz, cabeven*.

Era zona. deth singular deth preterit a, tanben, era forma *caberes*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en càber, en tot càber, en tot que + temps personau, tot cabent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *cabeva, cabeves, cabeve, cabévem, cabévetz, cabeven*.

Eth present de subjontiu a, tanben, era forma *caba/càpiga, cabes/càpigues, cabe/càpigue, cabam/capigam, cabatz/capigatz, caben/càpiguen*.

caler

	indicatiu Temps simples	Temps compausats
	present	passat compausat
sing. 1èra.		
2au.		
3au.	cau	a calut
plur. 1èra.		
2au.		
3au.		
	imperfècte	plus-que-perfècte
sing. 1èra.		
2au.		
3au.	calie	auie calut
plur. 1èra.		
2au.		
3au.		
	preterit	preterit anterior
sing. 1èra.		
2au.		
3au.	calec	auéc calut
plur. 1èra.		
2au.		
3au.		
	futur	futur anterior
sing. 1èra.		
2au.		
3au.	calerà	aurà calut
plur. 1èra.		
2au.		
3au.		
	condicionau	condicionau passat
sing. 1èra.		
2au.		
3au.	calerie	aurie calut
plur. 1èra.		
2au.		
3au.		

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.

2au.

3au.

plur. 1èra.

2au.

3au.

calgue

Temps compausats

passat

age calut

imperfècte

sing. 1èra.

2au.

3au.

plur. 1èra.

2au.

3au.

calguesse

plus-que-perfècte

auesse calut

imperatiu

sing. 2au./3au.

plur. 1èra.

plur. 2au./3au./3au.

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer calut

calent

calut, caluda, caludi, caludes

Ei un vèrb impersonau e defectiu e per açò sonque consideram era tresau persona.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en caler, en tot caler, en tot que + temps personau, tot calent...*

Er imperfècte de subjontiu coneish tanben era forma *calesse*.

Consideram eth participi *calut* deuant dera forma *calgut, calguda, calgudi, calgudes*, d'emplec fòrça important, pr'amor dera sua extension e dera sua tradicion.

Eth preterit a, tanben, era forma *calguc*.

cantar

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	canti
2au.	cantes
3au.	cante
plur. 1èra.	cantam
2au.	cantatz
3au.	canten

Temps compausats

passat compausat

è cantat
as cantat
a cantat
auem cantat
auetz cantat
an cantat

imperfècte

sing. 1èra.	cantaua
2au.	cantaues
3au.	cataua
plur. 1èra.	cantàuem
2au.	cantàuetz
3au.	cantauen

plus-que-perfècte

auia cantat
auies cantat
auie cantat
auíem cantat
auíetz cantat
aiuen cantat

preterit

sing. 1èra.	cantè
2au.	cantès
3au.	cantèc
plur. 1èra.	cantèrem
2au.	cantèretz
3au.	cantèren

preterit anterior

auí cantat
auís cantat
avec cantat
auérem cantat
auéretz cantat
aueren cantat

futur

sing. 1èra.	cantarè
2au.	cantaràs
3au.	cantarà
plur. 1èra.	cantaram
2au.	cantaratz
3au.	cantaràn

futur anterior

aurè cantat
auràs cantat
aurà cantat
auram cantat
auratz cantat
auràn cantat

condicionau

sing. 1èra.	cantaria
2au.	cantaries
3au.	cantarie
plur. 1èra.	cantariem
2au.	cantarietz
3au.	cantarien

condicionau passat

auria cantat
auries cantat
aurie cantat
aurièm cantat
auriètz cantat
aurien cantat

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	canta
2au.	cantes
3au.	cante
plur. 1èra.	cantem
2au.	cantetz
3au.	canten

Temps compausats

passat

aja cantat
ages cantat
age cantat
ajam cantat
ajatz cantat
agen cantat

imperfècte

sing. 1èra.	cantèssa
2au.	cantèsses
3au.	cantèsse
plur. 1èra.	cantèssem
2au.	cantèssetz
3au.	cantèssen

plus-que-perfècte

auessa cantat
auesses cantat
auesse cantat
auéssem cantat
auéssetz cantat
auessen cantat

imperatiu

sing. 2au./3au.	canta/cante*
plur. 1èra.	cantem
plur. 2au./3au./3au.	cantatz/canten*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer cantat

cantant

cantat, cantada, cantadi, cantades

En imperfècte der indicatiu en Pujòlo a es formes *cantava, cantaves, cantave, cantàvem, cantàvetz, cantaven*.

Era 2au sing deth preterit, tanben, hè *cantères*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en cantar, en tot cantar, en tot que + temps personau, tot cantant...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *cantats*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth present de subjontiu, tanben, emplegue *cantiga, cantigues, cantigue, cantegam, cantegatz, cantiguen*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

còder

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	còdi
2au.	còdes
3au.	còtz
plur. 1èra.	codem
2au.	codetz
3au.	còden

Temps compausats

passat compausat

è codut
as codut
a codut
auem codut
auetz codut
an codut

imperfècte

sing. 1èra.	codia
2au.	codies
3au.	codie
plur. 1èra.	codíem
2au.	codíetz
3au.	codien

plus-que-perfècte

auia codut
auies codut
auie codut
auíem codut
auíetz codut
aiien codut

preterit

sing. 1èra.	codí
2au.	codís
3au.	codec
plur. 1èra.	codérem
2au.	codéretz
3au.	coderen

preterit anterior

auí codut
auís codut
auéc codut
auérem codut
auéretz codut
aueren codut

futur

sing. 1èra.	codere
2au.	coderàs
3au.	coderà
plur. 1èra.	coderam
2au.	coderatz
3au.	coderàn

futur anterior

aurè codut
auràs codut
aurà codut
auram codut
auratz codut
auràn codut

condicionau

sing. 1èra.	coderia
2au.	coderies
3au.	coderie
plur. 1èra.	codériem
2au.	coderíetz
3au.	coderien

condicionau passat

auria codut
auries codut
aurie codut
auríem codut
auríetz codut
aurien codut

subjontiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	còda
2au.	còdes
3au.	còde
plur. 1èra.	codam
2au.	codatz
3au.	còden

Tempsi compausats

passat

aja codut
ages codut
age codut
ajam codut
ajatz codut
agen codut

imperfècte

sing. 1èra.	codessa
2au.	codesse
3au.	codesse
plur. 1èra.	codéssem
2au.	codéssetz
3au.	codessen

plus-que-perfècte

auessa codut
auesses codut
auesse codut
auéssem codut
auéssetz codut
auessen codut

imperatiu

sing. 2au./3au.	còtz/còde*
plur. 1èra.	codam
plur. 2au./3au./3au.	codetz/còden*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer codut

codent

codut, coduda, codudi, codudes

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en còder, en tot còder, en tot que + temps personau, tot codent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *codeva, codeves, codeve, codévem, codévetz, codeven*.

Ena zona. deth singular deth preterit a, tanben, era forma *coderes*.

Aguest vèrb s'emplegue soent perifrasticament ena forma *hèr a còder*.

Eth participi, tanben, a era forma *cueta, cueta, cueti/cuets, cuetes* quan a foncion d'adjectiu.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

conéisher

indicatiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	coneishi
2au.	coneishes
3au.	coneish
plur. 1èra.	coneishem
2au.	coneishetz
3au.	coneishen

Tempsi compausats

passat compausat

è coneishut
as coneishut
a coneishut
auem coneishut
auetz coneishut
an coneishut

imperfècte

sing. 1èra.	coneishia
2au.	coneishies
3au.	coneishie
plur. 1èra.	coneishíem
2au.	coneishíetz
3au.	coneishien

plus-que-perfècte

auia coneishut
auies coneishut
auie coneishut
auíem coneishut
auíetz coneishut
aiien coneishut

preterit

sing. 1èra.	coneishí
2au.	coneishís
3au.	coneishec
plur. 1èra.	coneishérem
2au.	coneishéretz
3au.	coneisheren

preterit anterior

auí coneishut
auís coneishut
auéc coneishut
auérem coneishut
auéretz coneishut
aueren coneishut

futur

sing. 1èra.	coneisherè
2au.	coneisheràs
3au.	coneisherà
plur. 1èra.	coneisheram
2au.	coneisheratz
3au.	coneisheràn

futur anterior

aurè coneishut
auràs coneishut
aurà coneishut
auram coneishut
auratz coneishut
auràn coneishut

condicionau

sing. 1èra.	coneisheria
2au.	coneisheries
3au.	coneisherie
plur. 1èra.	coneisheríem
2au.	coneisheríetz
3au.	coneisherien

condicionau passat

auria coneishut
auries coneishut
aurie coneishut
auríem coneishut
auríetz coneishut
aurien coneishut

subjontiu

Temps simples

Temps compausats

present

passat

sing. 1èra.

coneisha

aja coneishut

2au.

coneishes

ages coneishut

3au.

coneishe

age coneishut

plur. 1èra.

coneisham

ajam coneishut

2au.

coneishatz

ajatz coneishut

3au.

coneishen

agen coneishut

imperfècte

plus-que-perfècte

sing. 1èra.

coneishessa

auessa coneishut

2au.

coneishesses

auesses coneishut

3au.

coneishesse

auesse coneishut

plur. 1èra.

coneishéssem

auéssem coneishut

2au.

coneishéssetz

auéssetz coneishut

3au.

coneishessen

auessen coneishut

imperatiu

sing. 2au./3au.

coneish/coneishe*

plur. 1èra.

coneisham

plur. 2au./3au.

coneishetz/coneishen*

infinitiu compausat

auer coneishut

gerondu

coneishent

participi

coneishut, coneishuda, coneishudi,
coneishudes

Ena prumèra persona deth present d'indicatiu tanben son usuaus es formes *coneishqui*, *conesqui* e *conegui*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en conéisher*, *en tot conéisher*, *en tot que* + temps personau, *tot coneishent*...

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *coneisheva*, *coneisheves*, *coneisheve*, *coneishévem*, *coneishévetz*, *coneisheven*. Ena zona. deth preterit a era forma *coneisher*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *coneishuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades. Eth participi, tanben, a es formes *conescut*, *conegut*, *coneishut*.

Eth preterit a, tanben, es formes *conesqui/conegui/coneishquí*, *conesquis/coneguis/coneishquis* e tanben *conesqueres/coneisher*/*conegueres/coneishqueres*, *conesquec/coneguec/coneishquec*...

Eth present de subjontiu emplegue, tanben, *conesca/conega/coneishca*, *conesques/conegues/coneishques*...

Er imperfècte de subjontiu a, tanben, *conesquessa/coneguessa/coneishquessa*, *conesquesses/coneguesses*, *coneishquesses*...

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

corbir

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	corbisqui
2au.	corbisses
3au.	corbís
plur. 1èra.	corbim
2au.	corbitz
3au.	corbissen

imperfècte

sing. 1èra.	corbia
2au.	corbies
3au.	corbie
plur. 1èra.	corbiém
2au.	corbiétz
3au.	corbien

preterit

sing. 1èra.	corbí
2au.	corbís
3au.	corbic
plur. 1èra.	corbírem
2au.	corbíretz
3au.	corbiren

futur

sing. 1èra.	corbirè
2au.	corbiràs
3au.	corbirà
plur. 1èra.	corbiram
2au.	corbiratz
3au.	corbiràn

condicionau

sing. 1èra.	corbiria
2au.	corbiries
3au.	corbirie
plur. 1èra.	corbiríem
2au.	corbiríetz
3au.	corbirien

Temps compausats

passat compausat

è corbit
as corbit
a corbit
auem corbit
auetz corbit
an corbit

plus-que-perfècte

auia corbit
auies corbit
auie corbit
auíem corbit
auíetz corbit
aiien corbit

preterit anterior

auí corbit
auís corbit
avec corbit
auérem corbit
auéretz corbit
aueren corbit

futur anterior

aurè corbit
auràs corbit
aurà corbit
auram corbit
auratz corbit
auràn corbit

condicionau passat

auria corbit
auries corbit
aurie corbit
auríem corbit
auríetz corbit
aurien corbit

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	corbisca
2au.	corbiques
3au.	corbique
plur. 1èra.	corbísquem
2au.	corbísquetz
3au.	corbisquen

Temps compausats

passat

aja corbit
ages corbit
age corbit
ajam corbit
ajatz corbit
agen corbit

imperfècte

sing. 1èra.	corbissa
2au.	corbisses
3au.	corbisse
plur. 1èra.	corbíssem
2au.	corbíssetz
3au.	corbissen

plus-que-perfècte

auessa corbit
auesses corbit
auesse corbit
auéssem corbit
auéssetz corbit
auessen corbit

imperatiu

sing. 2au./3au.	corbís/corbisque*
plur. 1èra.	corbim
plur. 2au./3au./3au.	corbitz/corbisquen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer corbit

corbint

corbit, corbida, corbidi, corbides

Ei, tanben, generalizada e acceptada sociaument era forma *curbir* e era sua conjugason.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en corbir*, *en tot corbir*, *en tot que* + temps personau, *tot corbint*...

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *corbiva*, *corbives*, *corbive*, *corbívem*, *corbívetz*, *corbiven*. Ena zona. deth preterit a era forma *corbires*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *corbits*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades. Ena forma adjectivada cau tier en compde *cubèrt*, *cubèrta*.

Eth present de subjontiu, tanben, a era forma *corbigam*, *corbigatz*.

En imperatiu, 1èra deth plurau, auem es formes *corbísquem/corbigam*. Aquesta darrèra ei emplegada, en cèrta endrets, coma forma de cortesia.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

córrer

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	corri
2au.	corres
3au.	cor
plur. 1èra.	correm
2au.	corretz
3au.	corren

imperfècte

sing. 1èra.	corria
2au.	corries
3au.	corrie
plur. 1èra.	corriem
2au.	corrietz
3au.	corrien

preterit

sing. 1èra.	corrí
2au.	corrís
3au.	correc
plur. 1èra.	corrérem
2au.	corréretz
3au.	correren

futur

sing. 1èra.	correrè
2au.	correràs
3au.	correrà
plur. 1èra.	correram
2au.	correratz
3au.	correràn

condicionau

sing. 1èra.	correria
2au.	correries
3au.	correrie
plur. 1èra.	corrériem
2au.	corrérietz
3au.	correrien

Temps compausats

passat compausat

è corrut
as corrut
a corrut
auem corrut
auetz corrut
an corrut

plus-que-perfècte

auia corrut
auies corrut
auie corrut
auíem corrut
auíetz corrut
aiien corrut

preterit anterior

auí corrut
auís corrut
avec corrut
auérem corrut
auéretz corrut
aueren corrut

futur anterior

aurè corrut
auràs corrut
aurà corrut
auram corrut
auratz corrut
auràn corrut

condicionau passat

auria corrut
auries corrut
aurie corrut
auríem corrut
auríetz corrut
aurien corrut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	corga
2au.	corgues
3au.	corgue
plur. 1èra.	corgam
2au.	corgatz
3au.	corguen

imperfècte

sing. 1èra.	corressa
2au.	corresses
3au.	corresse
plur. 1èra.	corrèsem
2au.	corrèsetz
3au.	corressen

imperatiu

sing. 2au./3au.	cor/corre*
plur. 1èra.	corgam
plur. 2au./3au.	corguetz/corguen*

infinitiu compausat

gerondui

participi

Temps compausats

passat

aja corrut
ages corrut
age corrut
ajam corrut
ajatz corrut
agen corrut

plus-que-perfècte

auessa corrut
auesses corrut
auesse corrut
auéssem corrut
auéssetz corrut
auessen corrut

auer corrut

corrent

corrut, corruda, corrudi, corrudes

Era tresau persona deth singular deth present d'indicatiu se pronóncie [corr] damb era consonanta finala prolongada.

Eth gerondui non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en córrer, en tot córrer, en tot que + temps personau, tot corrent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *correva, correves, correve, corrèvem, corrèvetz, correven*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *corruts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth participi coneish tanben era forma *corgut*, que desestimam per pòc generalizada e pòc regulara.

Eth present der indicatiu a, tanben, es formes 1èra deth sing. *corgui*, e es deth plurau *corguem, corguetz, corguen*.

Eth preterit a, tanben, era forma *corguí, corguís/corgueres/correres, corguec...*

Eth present de subjontiu a, tanben, era forma *corra, corres, corre...*

Er imperfècte de subjontiu a, tanben, era forma *corguessa, corgueses, corguesse...*

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

creir

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	creigui
2au.	ces
3au.	ce
plur. 1èra.	credem
2au.	credetz
3au.	cren

Temps compausats

passat compausat

è creigut
as creigut
a creigut
auem creigut
auetz creigut
an creigut

imperfècte

sing. 1èra.	creiguia
2au.	creiguies
3au.	creiguie
plur. 1èra.	creigüem
2au.	creigüetz
3au.	creiguien

plus-que-perfècte

auia creigut
auies creigut
auie creigut
auïem creigut
auïetz creigut
aiien creigut

preterit

sing. 1èra.	creiguí
2au.	creigús
3au.	creiguesc
plur. 1èra.	creigüérem
2au.	creigüéretz
3au.	creigueren

preterit anterior

auí creigut
auís creigut
auéc creigut
auérem creigut
auéretz creigut
aueren creigut

futur

sing. 1èra.	creirà
2au.	creiràs
3au.	creirà
plur. 1èra.	creiram
2au.	creiratz
3au.	creiràn

futur anterior

aurè creigut
auràs creigut
aurà creigut
auram creigut
auratz creigut
auràn creigut

condicionau

sing. 1èra.	creiria
2au.	creiries
3au.	creirie
plur. 1èra.	creiríem
2au.	creiríetz
3au.	creirien

condicionau passat

auria creigut
auries creigut
aurie creigut
auríem creigut
auríetz creigut
aurien creigut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	creiga
2au.	creigues
3au.	creigue
plur. 1èra.	creigam
2au.	creigatz
3au.	creiguen

Temps compausats

passat

aja creigut
ages creigut
age creigut
ajam creigut
ajatz creigut
agen creigut

imperfècte

sing. 1èra.	credessa
2au.	credesses
3au.	credesse
plur. 1èra.	credéssem
2au.	credéssetz
3au.	credessen

plus-que-perfècte

auessa creigut
auesses creigut
auesse creigut
auéssem creigut
auéssetz creigut
auessen creigut

imperatiu

sing. 2au./3au.	cre/creigue*
plur. 1èra.	creigam
plur. 2au./3au.	creiguetz/creiguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer creigut
creiguent
creigut, creiguda, creigudi, creigudes

Er infinitiu a tanben es formes *créder*.

En present der indicatiu tanben se coneishen entara prumèra e segona persona deth plurau es formes *creiguem/crem, creiguetz/cretz*.

A mès der imperfècte der indicatiu priorizat, tanben son documentades en formes *credia/credeva, credies/credeves...* Ena zona. deth preterit a era forma *creigueres/crederes*.

Entath preterit tanben son usuaus es formes *credi, credís/crederes/creigueres, credec...*

Eth participi coneish, tanben, era forma *cregut, creguda...*

Eth gerondu coneish tanben es formes *creient/credent*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en creir, en tot creir, en tot que + temps personau, tot creiguent...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *creiguts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Er imperfècte de subjontiu a, tanben, *creiguessa, creiguesses, creiguesse...*

Er imperatiu hè, tanben, *crei, credem, credetz*.

En combinason damb un pronòm aton er infinitiu *coneish*, tanben, era forma *créguer*. Exemple: *creiguer-lo*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

cuélher

indicatiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	cuelhi
2au.	cuelhes
3au.	cuelh
plur. 1èra.	cuelhem
2au.	cuelhetz
3au.	cuelhen

Tempsi compausats

passat compausat

è	cuelhut
as	cuelhut
a	cuelhut
auem	cuelhut
auetz	cuelhut
an	cuelhut

imperfècte

sing. 1èra.	cuelhia
2au.	cuelhies
3au.	cuelhie
plur. 1èra.	cuelhiem
2au.	cuelhietz
3au.	cuelhien

plus-que-perfècte

auia	cuelhut
auies	cuelhut
auie	cuelhut
auiem	cuelhut
auietz	cuelhut
aiien	cuelhut

preterit

sing. 1èra.	cuelhí
2au.	cuelhís
3au.	cuelhec
plur. 1èra.	cuelhérem
2au.	cuelhéretz
3au.	cuelheren

preterit anterior

auí	cuelhut
auís	cuelhut
auec	cuelhut
auérem	cuelhut
auéretz	cuelhut
aueren	cuelhut

futur

sing. 1èra.	cuelherè
2au.	cuelheràs
3au.	cuelherà
plur. 1èra.	cuelheram
2au.	cuelheratz
3au.	cuelheràn

futur anterior

aurè	cuelhut
auràs	cuelhut
aurà	cuelhut
auram	cuelhut
auratz	cuelhut
auràn	cuelhut

condicionau

sing. 1èra.	cuelheria
2au.	cuelheries
3au.	cuelherie
plur. 1èra.	cuelheríem
2au.	cuelheríetz
3au.	cuelherien

condicionau passat

auria	cuelhut
auries	cuelhut
aurie	cuelhut
auríem	cuelhut
auríetz	cuelhut
aurien	cuelhut

subjontiu

Temps simples

sing. 1èra.

2au.

3au.

plur. 1èra.

2au.

3au.

present

cuelha

cuelhes

cuelhe

cuelham

cuelhetz

cuelhen

Temps compausats

passat

aja cuelhut

ages cuelhut

age cuelhut

ajam cuelhut

ajatz cuelhut

agen cuelhut

imperfècte

sing. 1èra.

2au.

3au.

plur. 1èra.

2au.

3au.

cuelhessa

cuelhesses

cuelhesse

cuelhéssem

cuelhéssetz

cuelhessen

plus-que-perfècte

auessa cuelhut

auesses cuelhut

auesse cuelhut

auéssem cuelhut

auéssetz cuelhut

auessen cuelhut

imperatiu

sing. 2au./3au.

plur. 1èra.

plur. 2au./3au.

cuelh/cuelhe*

cuelham

cuelhetz/cuelhen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer cuelhut

cuelhent

cuelhut, cuelhuda, cuelhudi,

cuelhudes

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en cuélher, en tot cuélher, en tot que* + temps personau, *tot cuelhent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *cuelheva, cuelheves, cuelheve, cuelhévem, cuelhévetz, cuelheven*.

Ena zona. deth singular deth preterit a, tanben, era forma *cuelheres*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *cuelhuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth participi mès antic coneish era forma *colgut, colguda, colgudi, colgudes*. Ara ei en desús.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

dar

indicatiu

Temps simples

sing. 1èra.	present dongui
2au.	das
3au.	da
plur. 1èra.	dam
2au.	datz
3au.	dan

Temps compausats

passat compausat

è dat
as dat
a dat
auem dat
auetz dat
an dat

imperfècte

sing. 1èra.	daua
2au.	daues
3au.	daue
plur. 1èra.	dàuem
2au.	dàuetz
3au.	dauen

plus-que-perfècte

auia dat
auies dat
auie dat
auíem dat
auíetz dat
auien dat

preterit

sing. 1èra.	dè
2au.	dès
3au.	dèc
plur. 1èra.	dèrem
2au.	dèretz
3au.	dèren

preterit anterior

auí dat
auís dat
auéc dat
auérem dat
auéretz dat
aueren dat

futur

sing. 1èra.	darè
2au.	daràs
3au.	darà
plur. 1èra.	daram
2au.	daratz
3au.	daràn

futur anterior

aurè dat
auràs dat
aurà dat
auram dat
auratz dat
auràn dat

condicionau

sing. 1èra.	daria
2au.	daries
3au.	darie
plur. 1èra.	daríem
2au.	daríetz
3au.	darien

condicionau passat

auria dat
auries dat
aurie dat
auríem dat
auríetz dat
aurien dat

subjontiu

Temps simples

sing. 1èra.	present donga
2au.	dongues
3au.	dongue
plur. 1èra.	dem
2au.	detz
3au.	donguen

Temps compausats

passat aja dat
ages dat
age dat
ajam dat
ajatz dat
agen dat

imperfècte

sing. 1èra.	dèssa
2au.	dèsses
3au.	dèsse
plur. 1èra.	dèssèm
2au.	dèssetz
3au.	dèssen

plus-que-perfècte

auessa dat
auesses dat
auesse dat
auéssem dat
auéssetz dat
auessen dat

imperatiu

sing. 2au./3au.	da/dongue*
plur. 1èra.	dem
plur. 2au./3au.	datz/donguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer dat
dant
dat, dada, dadi, dades

Era prumèra persona deth singular deth present d'indicatiu, en Canejan e en Luishon, coneish era forma *dò*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en dar, en tot dar, en tot que* + temps personau, *tot dant...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *dava, daves, dave, dàvem, dàvetz, daven*. Ena zona. deth preterit a era forma *dères*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *dats*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

En present de subjontiu i a, tanben, es formes *désquem/dongam, désquetz/dongatz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

daurir

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	daurisqui
2au.	daurisses
3au.	daurís
plur. 1èra.	daurim
2au.	dauritz
3au.	daurissen

imperfècte

sing. 1èra.	dauria
2au.	dauries
3au.	daurie
plur. 1èra.	dauriém
2au.	dauriétz
3au.	daurien

preterit

sing. 1èra.	daurí
2au.	daurís
3au.	dauric
plur. 1èra.	daurírem
2au.	dauríretz
3au.	dauriren

futur

sing. 1èra.	daurirè
2au.	dauriràs
3au.	daurirà
plur. 1èra.	dauriram
2au.	dauriratz
3au.	dauriràn

condicionau

sing. 1èra.	dauriria
2au.	dauriries
3au.	dauririe
plur. 1èra.	dauririém
2au.	dauririétz
3au.	dauririen

Temps compausats

passat compausat

è daurit
as daurit
a daurit
auem daurit
auetz daurit
an daurit

plus-que-perfècte

auia daurit
auies daurit
auie daurit
auíem daurit
auíetz daurit
aiuen daurit

preterit anterior

auí daurit
auís daurit
avec daurit
auérem daurit
auéretz daurit
aueren daurit

futur anterior

aurè daurit
auràs daurit
aurà daurit
auram daurit
auratz daurit
auràn daurit

condicionau passat

auria daurit
auries daurit
aurie daurit
auriém daurit
auriétz daurit
aurien daurit

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	daurisca
2au.	daurisque
3au.	daurisque
plur. 1èra.	daurigam
2au.	daurigatz
3au.	daurisquen

Temps compausats

passat

aja daurit
ages daurit
age daurit
ajam daurit
ajatz daurit
agen daurit

imperfècte

sing. 1èra.	daurissa
2au.	daurisses
3au.	daurisse
plur. 1èra.	dauríssem
2au.	dauríssetz
3au.	daurissen

plus-que-perfècte

auessa daurit
auesses daurit
auesse daurit
auéssem daurit
auéssetz daurit
auessen daurit

imperatiu

sing. 2au./3au.	daurís/daurisque*
plur. 1èra.	daurim
plur. 2au./3au.	dauritz/daurisquen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer daurit
daurint
daurit, daurida, dauridi, daurides

Eth present der indicatiu en Canejan a era forma *daureish* ena primèra persona.

En imperatiu, 1èra deth plurau, auem es formes *daurísquem/daurigam*. Aquesta darrèra ei emplegada, en cèrta endrets, coma forma de cortesia.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en daurir, en tot daurir, en tot que + temps personau, tot daurint...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *daurits*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades. Ena forma adjectivada cau auer en compde *dubèrt, dubèrta*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

díder

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	digui
2au.	dides
3au.	ditz
plur. 1èra.	didem
2au.	didetz
3au.	diden

Temps compausats

passat compausat

è dit
as dit
a dit
auem dit
auetz dit
an dit

imperfècte

sing. 1èra.	didia
2au.	didies
3au.	didie
plur. 1èra.	didíem
2au.	didíetz
3au.	didien

plus-que-perfècte

auia dit
auies dit
auie dit
auíem dit
auíetz dit
aiien dit

preterit

sing. 1èra.	diguí
2au.	diguís
3au.	didec
plur. 1èra.	didérem
2au.	didéretz
3au.	dideren

preterit anterior

auí dit
auís dit
auéc dit
auérem dit
auéretz dit
aueren dit

futur

sing. 1èra.	diderè
2au.	dideràs
3au.	diderà
plur. 1èra.	dideram
2au.	dideratz
3au.	dideràn

futur anterior

aurè dit
auràs dit
aurà dit
auram dit
auratz dit
auràn dit

condicionau

sing. 1èra.	dideria
2au.	dideries
3au.	diderie
plur. 1èra.	dideríem
2au.	dideríetz
3au.	diderien

condicionau passat

auria dit
auries dit
aurie dit
auríem dit
auríetz dit
aurien dit

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	diga
2au.	digues
3au.	digue
plur. 1èra.	digam
2au.	digatz
3au.	diguen

Temps compausats

passat

aja dit
ages dit
age dit
ajam dit
ajatz dit
agen dit

imperfècte

sing. 1èra.	didessa
2au.	didesses
3au.	didesse
plur. 1èra.	didéssem
2au.	didéssetz
3au.	didessen

plus-que-perfècte

auessa dit
auesses dit
auesse dit
auéssem dit
auéssetz dit
auessen dit

imperatiu

sing. 2au./3au.	ditz/digue*
plur. 1èra.	digam
plur. 2au./3au.	didetz/diguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer dit
dident
dit, dita, diti, dites

Er infinitiu a, tanben, era forma *diguer*.

Tanben ena segona deth singular der imperatiu qu'en combinason damb pronòms e per efècte dera assimilacion se prononciarà [dil'laç] (escriueran *ditz-l'ac*), [dil'li] (*ditz-li*)

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en dider, en tot dider, en tot que + temps personau, tot dident...*

Er imperfècte der indicatiu emplegue, tanben, es formes *diguia/dideva, diguies/dideves, diguie/dideve, diguíem/didévem...*

Er imperfècte deth subjontiu a segones formes en *diguessa, diguesses, diguesse...*

En present der indicatiu i a, tanben, es ploraus *diguem, diguetz*.

Eth preterit a, tanben, era forma *didi, didis/dideres, diguec/digueres, diguérem, diguéretz, digueren*.

Er imperatiu plurau zona. persona tanben ei *diguetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

dormir

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	dormisqui
2au.	dormisses
3au.	dormís
plur. 1èra.	dormim
2au.	dormitz
3au.	dormissen

Temps compausats

passat compausat

è dormit
as dormit
a dormit
auem dormit
auetz dormit
an dormit

imperfècte

sing. 1èra.	dormia
2au.	dormies
3au.	dormie
plur. 1èra.	dormíem
2au.	dormíetz
3au.	dormien

plus-que-perfècte

auia dormit
auies dormit
auie dormit
auíem dormit
auíetz dormit
aiien dormit

preterit

sing. 1èra.	dormí
2au.	dormís
3au.	dormic
plur. 1èra.	dormírem
2au.	dormíretz
3au.	dormiren

preterit anterior

auí dormit
auís dormit
avec dormit
auérem dormit
auéretz dormit
aueren dormit

futur

sing. 1èra.	dormirè
2au.	dormiràs
3au.	dormirà
plur. 1èra.	dormiram
2au.	dormiratz
3au.	dormiràn

futur anterior

aurè dormit
auràs dormit
aurà dormit
auram dormit
auratz dormit
auràn dormit

condicionau

sing. 1èra.	dormiria
2au.	dormiries
3au.	dormirie
plur. 1èra.	dormiríem
2au.	dormiríetz
3au.	dormirien

condicionau passat

auria dormit
auries dormit
aurie dormit
auríem dormit
auríetz dormit
aurien dormit

subjontiu

Tempsi simples

Tempsi compausats

present

passat

sing. 1èra.	dormisca
2au.	dormisques
3au.	dormisque
plur. 1èra.	dormigam
2au.	dormigatz
3au.	dormisquen

aja dormit
ages dormit
age dormit
ajam dormit
ajatz dormit
agen dormit

imperfècte

plus-que-perfècte

sing. 1èra.	dormissa
2au.	dormisses
3au.	dormisse
plur. 1èra.	dormíssem
2au.	dormíssetz
3au.	dormissen

auessa dormit
auesses dormit
auesse dormit
auéssem dormit
auéssetz dormit
auessen dormit

imperatiu

sing. 2au./3au.	dormís/dormisque*
plur. 1èra.	dormim
plur. 2au./3au.	dormitz/dormisquen*

infinitiu compausat

auer dormit

gerondu

dormint

participi

dormit, dormida, dormidi dormides

I a ua varianta damb metatèsi que hè *dromir*. Se conjugue coma *dormir*.

En imperatiu, 1èra deth plurau, auem es formes *dormísquem/dormigam*. Aquesta darrèra ei emplegada, en cèrta endrets, coma forma de cortesia.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en dormir, en tot dormir, en tot que + temps personau, tot dormint...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *dormiva, dormives, dormive, dormívem, dormívetz, dormiven*, sustot en Naut Aran.

Ena zona. deth singular deth preterit a, tanben, era forma *dormires*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *dormits*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

escriuer

	indicatiu Temps simples	Temps compausats
	present	passat compausat
sing. 1èra.	escriui	è escrit
2au.	escriues	as escrit
3au.	escriu	a escrit
plur. 1èra.	escriuem	auem escrit
2au.	escriuetz	auetz escrit
3au.	escriuen	an escrit
	imperfècte	plus-que-perfècte
sing. 1èra.	escriuia	auia escrit
2au.	escriuies	auies escrit
3au.	escriuie	auie escrit
plur. 1èra.	escriuíem	auíem escrit
2au.	escriuíetz	auíetz escrit
3au.	escriuien	aiien escrit
	preterit	preterit anterior
sing. 1èra.	escriuí	auí escrit
2au.	escriuís	auís escrit
3au.	escriuec	auéc escrit
plur. 1èra.	escriuérem	auérem escrit
2au.	escriuéretz	auéretz escrit
3au.	escriueren	auerén escrit
	futur	futur anterior
sing. 1èra.	escriuerè	aurè escrit
2au.	escriueràs	auràs escrit
3au.	escriuerà	aurà escrit
plur. 1èra.	escriueram	auram escrit
2au.	escriueratz	auratz escrit
3au.	escriueràn	auràn escrit
	condicionau	condicionau passat
sing. 1èra.	escriueria	auria escrit
2au.	escriueries	auries escrit
3au.	escriuerie	aurie escrit
plur. 1èra.	escriueríem	auríem escrit
2au.	escriueríetz	auríetz escrit
3au.	escriuerien	aurien escrit

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	escriua
2au.	escriues
3au.	escriue
plur. 1èra.	escriuam
2au.	escriuatz
3au.	escriuen

Temps compausats

passat

aja escrit
ages escrit
age escrit
ajam escrit
ajatz escrit
agen escrit

imperfècte

sing. 1èra.	escriuessa
2au.	escriuesses
3au.	escriuesse
plur. 1èra.	escriuéssem
2au.	escriuéssetz
3au.	escriuessen

plus-que-perfècte

auessa escrit
auesses escrit
auesse escrit
auéssem escrit
auéssetz escrit
auessen escrit

imperatiu

sing. 2au./3au.	escriu/escriue*
plur. 1èra.	escriuam
plur. 2au./3au.	escriuetz/escriuen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer escrit

escriuent

escrit, escrita, escritti, escrites

Eth vèrb existís, tanben, jos era forma *escriver*. Mossen Condò emplegave era forma *escriéuer* acordada damb era prononciacion majoritària. *Escriéuer*, ei era forma arcaïca qu'encara s'emplegue ena lengua parlada.

Eth preterit tanben se realize com [escriguí, escriguís, escriguec, escriguérem, escriguéretz, escrigueren].

Era prumèra persona der indicatiu present coneish era forma majoritària *escrigui*. Tanben emplegue tara segona persona *escribes* e tath plurau *escrivem, escrivetz* en Naut Aran.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en escriéuer, en tot escriéuer, en tot que + temps personau, tot escriuent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *escriveva, escriveves, escriveve, escrivèvem, escrivèvetz, escriveven*.

Ena zona. deth singular deth preterit a, tanben, era forma *escriueres/escriveres* [escrigueres].

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *escrits*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Er imperatiu tanben emplegue [escrigam, escriguetz].

Eth subjontiu en present e imperfècte tanben empleguen es formes damb *g*, *escriga, escriguessa, escrigues, escriguesses...*

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

estar

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	estongui
2au.	estàs
3au.	està
plur. 1èra.	estam
2au.	estatz
3au.	estàn

Temps compausats

passat compausat

è estat
as estat
a estat
auem estat
auetz estat
an estat

imperfècte

sing. 1èra.	estaua
2au.	estaues
3au.	estaue
plur. 1èra.	estàuem
2au.	estàuetz
3au.	estauen

plus-que-perfècte

auia estat
auies estat
auie estat
auíem estat
auíetz estat
aiuen estat

preterit

sing. 1èra.	estè
2au.	estès
3au.	estèc
plur. 1èra.	estèrem
2au.	estèretz
3au.	estèren

preterit anterior

auí estat
auís estat
avec estat
auérem estat
auéretz estat
aueren

futur

sing. 1èra.	estarè
2au.	estaràs
3au.	estarà
plur. 1èra.	estaram
2au.	estaratz
3au.	estaràn

futur anterior

aurè estat
auràs estat
aurà estat
auram estat
auratz estat
auràn estat

condicionau

sing. 1èra.	estaria
2au.	estaries
3au.	estarie
plur. 1èra.	estariem
2au.	estarietz
3au.	estarien

condicionau passat

auria estat
auries estat
aurie estat
auríem estat
aurietz estat
aurien estat

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	estonga
2au.	estongues
3au.	estongue
plur. 1èra.	estem
2au.	estetz
3au.	estonguen

Temps compausats

passat

aja estat
ages estat
age estat
ajam estat
ajatz estat
agen estat

imperfècte

sing. 1èra.	estèssa
2au.	estèsses
3au.	estèsse
plur. 1èra.	estèssem
2au.	estèssetz
3au.	estèssen

plus-que-perfècte

auessa estat
auesses estat
auesse estat
auéssem estat
auéssetz estat
auessen estat

imperatiu

sing. 2au./3au.	està/estongue*
plur. 1èra.	estem
plur. 2au./3au.	estatz/estonguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer estat
estant
estat, estada, estadi, estades

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en estar, en tot estar, en tot que* + temps personau, *tot estant...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *estats*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Er imperfècte der indicatiu a, tanben, es formes *estava, estaves, estave, estàvem, estàvetz, estaven*.

Eth preterit, ena segona persona deth singular, emplegue tanben era forma *estères*.

En Luishon, Canejan e Bausen ena prumèra persona deth present der indicatiu s'emplegue era forma *estò*. En Luishon i a era dita [ací que sò, ací m'estò]. Aquesta forma correspon ar occitan antic *estau*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

èster

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	sò
2au.	ès
3au.	ei
plur. 1èra.	èm
2au.	ètz
3au.	son

Temps compausats

passat compausat

è estat
as estat
a estat
auem estat
auetz estat
an estat

imperfècte

sing. 1èra.	èra
2au.	ères
3au.	ère
plur. 1èra.	èrem
2au.	èretz
3au.	èren

plus-que-perfècte

auia estat
auies estat
auie estat
auíem estat
auíetz estat
aiien estat

preterit

sing. 1èra.	siguí
2au.	siguís
3au.	siguec
plur. 1èra.	siguérem
2au.	siguéretz
3au.	sigueren

preterit anterior

auí estat
auís estat
auec estat
auérem estat
auéretz estat
aueren estat

futur

sing. 1èra.	serè
2au.	seràs
3au.	serà
plur. 1èra.	seram
2au.	seratz
3au.	seràn

futur anterior

aurè estat
auràs estat
aurà estat
auram estat
auratz estat
auràn estat

condicionau

sing. 1èra.	seria
2au.	series
3au.	serie
plur. 1èra.	seríem
2au.	seríetz
3au.	serien

condicionau passat

auria estat
auries estat
aurie estat
auríem estat
auríetz estat
aurien estat

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	sig
2au.	sigues
3au.	sigue
plur. 1èra.	sigam
2au.	sigatz
3au.	siguen

Temps compausats

passat

aja estat
ages estat
age estat
ajam estat
ajatz estat
agen estat

imperfècte

sing. 1èra.	siguessa
2au.	siguesses
3au.	siguesse
plur. 1èra.	siguéssem
2au.	siguéssetz
3au.	siguessen

plus-que-perfècte

auessa estat
auesses estat
auesse estat
auéssem estat
auéssetz estat
auessen estat

imperatiu

sing. 2au./3au.	sigues/sigue*
plur. 1èra.	sigam
plur. 2au./3au.	sigatz/siguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer estat

estant

estat, estada, estadi, estades

Ei emplegat coma auxiliar en bères parts deth territòri.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en èster, en tot èster, en tot que + temps personau, tot estant...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *estats*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Era tresau persona singulara der indicatiu a, tanben, era forma *é*, darrèr deth pronòm *i*.

Eth preterit a, tanben, era forma *estè, estès/estères/sigueres, estèc, estèrem, estèretz, estèren*.

Er imperfècte deth subjontiu emplegue, tanben, *estèssa, estèsses, estèsse, estèssem, estèssetz, estèssen*.

En aranés antic, en present de subjontiu, auem es formes *sia, sies, sie, siam, siatz, sien*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

gèsser

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	gesqui
2au.	gesses
3au.	ges
plur. 1èra.	gessem
2au.	gessetz
3au.	gessen

imperfècte

sing. 1èra.	gessia
2au.	gessies
3au.	gessie
plur. 1èra.	gessiém
2au.	gessiétz
3au.	gessien

preterit

sing. 1èra.	gessí
2au.	gessís
3au.	gessec
plur. 1èra.	gessérem
2au.	gesséretz
3au.	gesseren

futur

sing. 1èra.	gesserè
2au.	gesseràs
3au.	gesserà
plur. 1èra.	gesseram
2au.	gesseratz
3au.	gesseràn

condicionau

sing. 1èra.	gesseria
2au.	gesseries
3au.	gesserie
plur. 1èra.	gesseriém
2au.	gesseriétz
3au.	gesserien

Temps compausats

passat compausat

è gessut
as gessut
a gessut
auem gessut
auetz gessut
an gessut

plus-que-perfècte

auia gessut
auies gessut
auie gessut
auíem gessut
auíetz gessut
auien gessut

preterit anterior

auí gessut
auís gessut
auéc gessut
auérem gessut
auéretz gessut
aueren gessut

futur anterior

aurè gessut
auràs gessut
aurà gessut
auram gessut
auratz gessut
auràn gessut

condicionau passat

auria gessut
auries gessut
aurie gessut
auriém gessut
auriétz gessut
aurien gessut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	gesca
2au.	gesques
3au.	gesque
plur. 1èra.	gescam
2au.	gescatz
3au.	gesquen

Temps compausats

passat

aja gessut
ages gessut
age gessut
ajam gessut
ajatz gessut
agen gessut

imperfècte

sing. 1èra.	gessessa
2au.	gessesses
3au.	gessesse
plur. 1èra.	gesséssem
2au.	gesséssetz
3au.	gessessen

plus-que-perfècte

auessa gessut
auesses gessut
auesse gessut
auéssem gessut
auéssetz gessut
auessen gessut

imperatiu

sing. 2au./3au.	ges/gesque*
plur. 1èra.	gescam
plur. 2au./3au.	gesquetz/gesquen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer gessut
gessent
gessut, gessuda, gessudi, gessudes

Er imperfècte der indicatiu emplegue, tanben, es formes *gesquia/gesseva, gesquies/gesseves, gesquie/gesseve, gesquíem/gessévem, gesquietz/gessévetz, gesquien/gesseven*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en gésser, en tot gésser, en tot que + temps personau, tot gessent...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *gessuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth participi emplegue, tanben, era forma *gescut, gescuda...*

Er imperatiu emplegue, tanben, *gessam, gessetz*.

Eth preterit a, tanben, era forma *gesquí, gesquíes/gesqueres/gesseres, gesquéc, gesquérem, gesquéretz, gesqueren*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

hèr

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	hèsqui
2au.	hès
3au.	hè
plur. 1èra.	hèm
2au.	hètz
3au.	hèn

Temps compausats

passat compausat

è hèt
as hèt
a hèt
auem hèt
auetz hèt
an hèt

imperfècte

sing. 1èra.	hèja
2au.	hèges
3au.	hège
plur. 1èra.	hègem
2au.	hègetz
3au.	hègen

plus-que-perfècte

auia hèt
auies hèt
auie hèt
auíem hèt
auíetz hèt
auien hèt

preterit

sing. 1èra.	hí
2au.	his
3au.	hec
plur. 1èra.	hérem
2au.	héretz
3au.	heren

preterit anterior

auí hèt
auís hèt
avec hèt
auérem hèt
auéretz hèt
aueren hèt

futur

sing. 1èra.	harè
2au.	haràs
3au.	harà
plur. 1èra.	haram
2au.	haratz
3au.	haràn

futur anterior

aurè hèt
auràs hèt
aurà hèt
auram hèt
auratz hèt
auràn hèt

condicionau

sing. 1èra.	haria
2au.	haries
3au.	harie
plur. 1èra.	haríem
2au.	haríetz
3au.	harien

condicionau passat

auria hèt
auries hèt
aurie hèt
auríem hèt
auríetz hèt
aurien hèt

subjontiu

Temps simples

sing. 1èra.	hèsca
2au.	hèsques
3au.	hèsque
plur. 1èra.	hescam
2au.	hescatz
3au.	hèsquen

Temps compausats

passat
aja hèt
ages hèt
age hèt
ajam hèt
ajatz hèt
agen hèt

imperfècte

sing. 1èra.	hessa
2au.	hesses
3au.	hesse
plur. 1èra.	hèssem
2au.	hèssetz
3au.	hessen

plus-que-perfècte

auessa hèt
auesses hèt
auesse hèt
auéssem hèt
auéssetz hèt
auessen hèt

imperatiu

sing. 2au./3au.	hè/hèsque*
plur. 1èra.	hem
plur. 2au./3au.	hètz/hèsquen*

infinitiu compausat gerondu participi

auer hèt
hènt
hèt, hèta, hèti, hètes

Er imperfècte der indicatiu coneish, tanben, es formes *hèva/hadia*, *hèves/hadies*, *hève/hadie*, *hèvem/hadiem*, *hèvetz/hadietz*, *hèven/hadien*. *Hadia*, *hadies*, *hadir*... son es formes etimologiques. Era segona persona deth singular deth preterit, tanben, emplegue *heres*, fundamentament en Pujòlo.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en hèr*, *en tot hèr*, *en tot que* + temps personau, *tot hènt*...

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *hèts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Coromines destaque en *El Parlar de la Vall d'Aran*: «Caracteristica der aranés ei era construccion causativa *hèr a* + infinitiu: “virauen eth crespèth en tot hèr-lo a sautar”».

Eth present de subjontiu entath plurau a, tanben, es formes *hesquegam/hesquem/hem*, *hesquegatz/hesquetz/hetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

jàder

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	jadi
2au.	jades
3au.	jatz
plur. 1èra.	jadem
2au.	jadetz
3au.	jaden

imperfècte

sing. 1èra.	jadia
2au.	jadies
3au.	jadie
plur. 1èra.	jadíem
2au.	jadíetz
3au.	jadien

preterit

sing. 1èra.	jadí
2au.	jadís
3au.	jadec
plur. 1èra.	jadérem
2au.	jadéretz
3au.	jaderen

futur

sing. 1èra.	jaderè
2au.	jaderàs
3au.	jaderà
plur. 1èra.	jaderam
2au.	jaderatz
3au.	jaderàn

condicionau

sing. 1èra.	jaderia
2au.	jaderies
3au.	jaderie
plur. 1èra.	jaderíem
2au.	jaderíetz
3au.	jaderien

Temps compausats

passat compausat

è jadut
as jadut
a jadut
auem jadut
auetz jadut
an jadut

plus-que-perfècte

auia jadut
auies jadut
auie jadut
auíem jadut
auíetz jadut
aiien jadut

preterit anterior

auí jadut
auís jadut
avec jadut
auérem jadut
auéretz jadut
aueren jadut

futur anterior

aurè jadut
auràs jadut
aurà jadut
auram jadut
auratz jadut
auràn jadut

condicionau passat

auria jadut
auries jadut
aurie jadut
auríem jadut
auríetz jadut
aurien jadut

subjontiu

Tempsi simples

sing. 1èra.	jada
2au.	jades
3au.	jade
plur. 1èra.	jadam
2au.	jadatz
3au.	jaden

imperfècte

sing. 1èra.	jadessa
2au.	jadesses
3au.	jadesse
plur. 1èra.	jadéssem
2au.	jadéssetz
3au.	jadessen

imperatiu

sing. 2au./3au.	jatz/jade*
plur. 1èra.	jadam
plur. 2au./3au.	jadetz/jaden*

infinitiu compausat

gerondu

participi

Tempsi compausats

passat

aja jadut
ages jadut
age jadut
ajam jadut
ajatz jadut
agen jadut

plus-que-perfècte

auessa jadut
auesses jadut
auesse jadut
auéssem jadut
auéssetz jadut
auessen jadut

auer jadut

jadent

jadut, jaduda, jadudi, jadudes

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en jàder, en tot jàder, en tot que + temps personau, tot jadent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *jadeva, jadeves, jadeve, jadévem, jadévetz, jadeven*.

Ena zona. deth preterit a era forma *jaderes*. Eth preterit a ua varianta que podem considerar mès fonetica [jaguí, jaguís, jaguec, jaguérem, jaguéretz, jagueren].

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *jaduts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth subjontiu coneish, tanben, tath plurau *jadem, jadetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

liéger

indicatiu

Tempsi simples

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

present
liegi
lieges
lieg
liegem
liegetz
liegen

Tempsi compausats

passat compausat
è liejut
as liejut
a liejut
auem liejut
auetz liejut
an liejut

imperfècte

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

liegia
liegies
liegie
liegiém
liegiétz
liegien

plus-que-perfècte

auia liejut
auies liejut
auie liejut
auíem liejut
auíetz liejut
auien liejut

preterit

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

liegí
liegís
liegec
liegérem
liegéretz
liegeren

preterit anterior

auí liejut
auís liejut
auec liejut
auérem liejut
auéretz liejut
auren liejut

futur

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

liegerè
liegeràs
liegerà
liegeram
liegeratz
liegeràn

futur anterior

aurè liejut
auràs liejut
aurà liejut
auram liejut
auratz liejut
auràn liejut

condicionau

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

liegeria
liegeries
liegerie
liegeríem
liegeríetz
liegerien

condicionau passat

auria liejut
auries liejut
aurie liejut
auríem liejut
auríetz liejut
aurien liejut

subjontiu

Temps simples

Temps compausats

present

sing. 1èra.	lieja
2au.	lieges
3au.	liege
plur. 1èra.	liejam
2au.	liejatz
3au.	liegen

passat

aja liejut
ages liejut
age liejut
ajam liejut
ajatz liejut
agen liejut

imperfècte

sing. 1èra.	liegessa
2au.	liegesses
3au.	liegesse
plur. 1èra.	liegéssem
2au.	liegéssetz
3au.	liegessen

plus-que-perfècte

auessa liejut
auesses liejut
auesse liejut
auéssem liejut
auéssetz liejut
auessen liejut

imperatiu

sing. 2au./3au.	lieg/iege*
plur. 1èra.	liegem
plur. 2au./3au.	liegetz/liegen*

infinitiu compausat

auer liejut

gerondui

liegent

participi

liejut, liejuda, liejudi, liejudes

Eth gerondui non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en liéger, en tot liéger*, en tot que + temps personau, *tot liegent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *ligeva, ligeves, ligeve, ligévem, ligévetz, ligeven*.

Ena zona. deth singular deth preterit a, tanben, era forma *liegeres*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *liejuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Originariament eth vèr ère *léger*. Foneticament eth vèrb ei emplegat coma [léger] o [líger]. Ua característica fonetica en present der indicatiu plurau ei [legem, legetz] e en imperfècte der indicatiu [legia, legies, legie] e en participi que se hè [lejut] en fòrça lòcs. Tanben eth gerondui la trobam coma [legent].

En present deth subjontiu trobam, tanben, es prononciacions [liejga, liejgues...].

En imperatiu, plurau, auem, tanben, es formes *liegésquem/liegésquetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

lúder

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	ludi
2au.	ludes
3au.	lutz
plur. 1èra.	ludem
2au.	ludetz
3au.	luden

Temps compausats

passat compausat

è ludut
as ludut
a ludut
auem ludut
auetz ludut
an ludut

imperfècte

sing. 1èra.	ludia
2au.	ludies
3au.	ludie
plur. 1èra.	ludíem
2au.	ludíetz
3au.	ludien

plus-que-perfècte

auia ludut
auies ludut
auie ludut
auíem ludut
auíetz ludut
aiien ludut

preterit

sing. 1èra.	ludí
2au.	ludís
3au.	ludec
plur. 1èra.	ludérem
2au.	ludéretz
3au.	luderen

preterit anterior

auí ludut
auís ludut
auec ludut
auérem ludut
auéretz ludut
aueren ludut

futur

sing. 1èra.	luderè
2au.	luderàs
3au.	luderà
plur. 1èra.	luderam
2au.	luderatz
3au.	luderàn

futur anterior

aurè ludut
auràs ludut
aurà ludut
auram ludut
auratz ludut
auràn ludut

condicionau

sing. 1èra.	luderia
2au.	luderies
3au.	luderie
plur. 1èra.	ludériem
2au.	ludérietz
3au.	luderien

condicionau passat

auria ludut
auries ludut
aurie ludut
auríem ludut
auríetz ludut
aurien ludut

subjontiu

Tempsi simples

sing. 1èra.	lusca
2au.	lusques
3au.	lusque
plur. 1èra.	luscam
2au.	luscatz
3au.	lusquen

imperfècte

sing. 1èra.	ludessa
2au.	ludesses
3au.	ludesse
plur. 1èra.	ludéssem
2au.	ludéssetz
3au.	ludessen

imperatiu

sing. 2au./3au.	lutz/lude*
plur. 1èra.	ludam
plur. 2au./3au.	ludetz/luden*

infinitiu compausat

gerondu

participi

Tempsi compausats

passat

aja ludut
ages ludut
age ludut
ajam ludut
ajatz ludut
agen ludut

plus-que-perfècte

auessa ludut
auesses ludut
auesse ludut
auéssem ludut
auéssetz ludut
auessen ludut

auer ludut

ludent

ludut

Aguest vèrb pòt considerar-se defectiu e emplegar-se sonque ena tresau persona.

Ena tresau persona deth singular deth preterit ei usuau era forma *lusquec*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en lúder, en tot lúder, en tot que* + temps personau, *tot ludent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *ludeva, ludeves, ludeve, ludévem, ludévetz, ludeven*.

Ena zona. deth singular deth preterit i a, tanben, era forma *luderes*.

Eth subjontiu present emplegue, tanben, era forma, *luda, ludes, lude, ludam, ludatz, luden*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

méter

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	meti
2au.	metes
3au.	met
plur. 1èra.	metem
2au.	metez
3au.	meten

Temps compausats

passat compausat

è metut
as metut
a metut
auem metut
auetz metut
an metut

imperfècte

sing. 1èra.	metia
2au.	meties
3au.	metie
plur. 1èra.	metiém
2au.	metiétz
3au.	metien

plus-que-perfècte

auia metut
auies metut
auie metut
auíem metut
auíetz metut
aiien metut

preterit

sing. 1èra.	metí
2au.	metís
3au.	metec
plur. 1èra.	metérem
2au.	metéretz
3au.	meteren

preterit anterior

auí metut
auís metut
avec metut
auérem metut
auéretz metut
auren metut

futur

sing. 1èra.	meterè
2au.	meteràs
3au.	meterà
plur. 1èra.	meteram
2au.	meteratz
3au.	meteràn

futur anterior

aurè metut
auràs metut
aurà metut
auram metut
auratz metut
auràn metut

condicionau

sing. 1èra.	meteria
2au.	meteries
3au.	meterie
plur. 1èra.	meteriém
2au.	meteriétz
3au.	meterien

condicionau passat

auria metut
auries metut
aurie metut
auriém metut
auriétz metut
aurien metut

subjontiu

Temps simples

Temps compausats

present

sing. 1èra.

meta

passat

aja metut

2au.

metes

ages metut

3au.

mete

age metut

plur. 1èra.

metam

ajam metut

2au.

metatz

ajatz metut

3au.

meten

agen metut

imperfècte

plus-que-perfècte

sing. 1èra.

metessa

auessa metut

2au.

metesses

auesses metut

3au.

metesse

auesse metut

plur. 1èra.

metéssem

auéssem metut

2au.

metéssetz

auéssetz metut

3au.

metessen

auessen metut

imperatiu

sing. 2au./3au.

met/mete*

plur. 1èra.

metem

plur. 2au./3au.

metetz/metem*

infinitiu compausat

auer metut

gerondu

metent

participi

metut, metuda, metudi, metudes

En imperfècte der indicatiu en Pujòlo an formes *meteva, meteves, meteve, metévem, metévetz, meteven*.

Era segona persona deth singular deth preterit, tanben, a era forma *meteres*.

Era prumèra persona deth plurau der imperatiu coneish era forma *metam*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en méter, en tot méter, en tot que + temps personau, tot metent...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *metuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth preterit emplegue, tanben, era forma *meteguí, metegúis/metegueres, meteguec, meteguérem...*

Eth present de subjontiu a, tanben, *métiga/métega, métigues/métegues, métigue/métegue...*

Er imperfècte de subjontiu a, tanben, era forma *meteguessa, meteguesses, meteguesse...*

En imperatiu, plurau 1èra., emplegam, tanben, *metan/metegam/metésquem*. En plurau, i a tanben, *metésquetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

mòler

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	mòli
2au.	mòles
3au.	mòl
plur. 1èra.	molem
2au.	moletz
3au.	mòlen

Temps compausats

passat compausat

è molut
as molut
a molut
auem molut
auetz molut
an molut

imperfècte

sing. 1èra.	molia
2au.	molies
3au.	molie
plur. 1èra.	molíem
2au.	molíetz
3au.	molien

plus-que-perfècte

auia molut
auies molut
auie molut
auíem molut
auíetz molut
aiien molut

preterit

sing. 1èra.	molí
2au.	molís
3au.	molec
plur. 1èra.	molérem
2au.	moléretz
3au.	moleren

preterit anterior

auí molut
auís molut
avec molut
auérem molut
auéretz molut
aueren molut

futur

sing. 1èra.	molerè
2au.	moleràs
3au.	molerà
plur. 1èra.	moleram
2au.	moleratz
3au.	moleràn

futur anterior

aurè molut
auràs molut
aurà molut
auram molut
auratz molut
auràn molut

condicionau

sing. 1èra.	moleria
2au.	moleries
3au.	molerie
plur. 1èra.	moleríem
2au.	moleríetz
3au.	molerien

condicionau passat

auria molut
auries molut
aurie molut
auríem molut
auríetz molut
aurien molut

subjontiu

Temps simples

Temps compausats

present

sing. 1èra.

mòla

passat

aja molut

2au.

mòles

ages molut

3au.

mòle

age molut

plur. 1èra.

molam

ajam molut

2au.

molatz

ajatz molut

3au.

mòlen

agen molut

imperfècte

plus-que-perfècte

sing. 1èra.

molessa

auessa molut

2au.

molesses

auesses molut

3au.

molesse

auesse molut

plur. 1èra.

moléssem

auéssem molut

2au.

moléssetz

auéssetz molut

3au.

molessen

auessen molut

imperatiu

sing. 2au./3au.

mòl/mòle*

plur. 1èra.

molem

plur. 2au./3au.

moletz/mòlen*

infinitiu compausat

auer molut

gerondui

molent

participi

molut, moluda, moludi, moludes

Ena prumèra persona deth present der indicatiu, tanben, s'emplegue *mòlgui*.

Eth gerondui non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en mòler, en tot mòler, en tot que + temps personau, tot molent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *moleva, moleves, moleve, molévem, molévetz, moléven*.

Ena zona. deth singular deth preterit a, tanben, era forma *moleres*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *moluts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Er imperatiu coneish, tanben, es formes *molgam/molam, molguetz*.

Eth participi a, tanben, era forma *molgut, molguda...*

Eth preterit emplegue, tanben, *molguí, molguís/molgueres, molguc...*

Eth subjontiu present, tanben, hè *mòlga, mòlgues, mòlgue, molgam, molgatz, mòlguen*.

Er imperfècte de subjontiu, tanben, emplegue *molguessa, molguesses, molguesse...*

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

mólher

indicatiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	molhi
2au.	molhes
3au.	molh
plur. 1èra.	molhem
2au.	molhetz
3au.	molhen

Tempsi compausats

passat compausat

è molhut
as molhut
a molhut
auem molhut
auetz molhut
an molhut

imperfècte

sing. 1èra.	molhia
2au.	molhies
3au.	molhie
plur. 1èra.	molhiém
2au.	molhiétz
3au.	molhien

plus-que-perfècte

auia molhut
auies molhut
auie molhut
auíem molhut
auíetz molhut
aiien molhut

preterit

sing. 1èra.	molhí
2au.	molhís
3au.	molhec
plur. 1èra.	molhérem
2au.	molhéretz
3au.	molheren

preterit anterior

auí molhut
auís molhut
auéc molhut
auérem molhut
auéretz molhut
aueren molhut

futur

sing. 1èra.	molherè
2au.	molheràs
3au.	molherà
plur. 1èra.	molheram
2au.	molheratz
3au.	molheràn

futur anterior

aurè molhut
auràs molhut
aurà molhut
auram molhut
auratz molhut
auràn molhut

condicionau

sing. 1èra.	molheria
2au.	molheries
3au.	molherie
plur. 1èra.	molheriém
2au.	molheriétz
3au.	molherien

condicionau passat

auria molhut
auries molhut
aurie molhut
auriém molhut
auriétz molhut
aurien molhut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	molha
2au.	molhes
3au.	molhe
plur. 1èra.	molham
2au.	molhatz
3au.	molhen

Temps compausats

passat

aja molhut
ages molhut
age molhut
ajam molhut
ajatz molhut
agen molhut

imperfècte

sing. 1èra.	molhessa
2au.	molhesses
3au.	molhesse
plur. 1èra.	molhéssem
2au.	molhéssetz
3au.	molhessen

plus-que-perfècte

auessa molhut
auesses molhut
auesse molhut
auéssem molhut
auéssetz molhut
auessen molhut

imperatiu

sing. 2au./3au.	molh/molhe*
plur. 1èra.	molhem
plur. 2au./3au.	molhertz/molhen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer molhut
molhent
molhut, molhuda, molhudi,
molhudes

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en mólher, en tot mólher, en tot que* + temps personau, *tot molhent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *molheva, molheves, molheve, molhévem, molhévetz, molheven.*

Ena zona. deth singular deth preterit a era forma *molheres.*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *molhuts.* Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

En imperatiu, plurau 1èra., emplegam, tanben, *molham/molhegam/molhésquem,* e ena segona *molhésquetz.*

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

morir

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	mòri
2au.	mòres
3au.	mòr
plur. 1èra.	morim
2au.	moritz
3au.	mòren

Temps compausats

passat compausat

è mòrt
as mòrt
a mòrt
auem mòrt
auetz mòrt
an mòrt

imperfècte

sing. 1èra.	moria
2au.	mories
3au.	morie
plur. 1èra.	moríem
2au.	moríetz
3au.	morien

plus-que-perfècte

auia mòrt
auies mòrt
auie mòrt
auíem mòrt
auíetz mòrt
aiuen mòrt

preterit

sing. 1èra.	morí
2au.	morís
3au.	moríc
plur. 1èra.	morírem
2au.	moríretz
3au.	moriren

preterit anterior

auí mòrt
auís mòrt
auéc mòrt
auérem mòrt
auéretz mòrt
aueren mòrt

futur

sing. 1èra.	morirè
2au.	moriràs
3au.	morirà
plur. 1èra.	moriram
2au.	moriratz
3au.	moriràn

futur anterior

aurè mòrt
auràs mòrt
aurà mòrt
auram mòrt
auratz mòrt
auràn mòrt

condicionau

sing. 1èra.	moriria
2au.	moriries
3au.	moririe
plur. 1èra.	moriríem
2au.	moriríetz
3au.	moririen

condicionau passat

auria mòrt
auries mòrt
aurie mòrt
auríem mòrt
auríetz mòrt
aurien mòrt

subjontiu

Temps simples

sing. 1èra.	morisca
2au.	morisques
3au.	morisque
plur. 1èra.	morigam
2au.	morigatz
3au.	morisquen

Temps compausats

passat

aja mòrt
ages mòrt
age mòrt
ajam mòrt
ajatz mòrt
agen mòrt

imperfècte

sing. 1èra.	morissa
2au.	morisses
3au.	morisse
plur. 1èra.	moríssem
2au.	moríssetz
3au.	morissen

plus-que-perfècte

auessa mòrt
auesses mòrt
auesse mòrt
auéssem mòrt
auéssetz mòrt
auessen mòrt

imperatiu

sing. 2au./3au.	morís/morisque*
plur. 1èra.	morigam
plur. 2au./3au.	moritz/morisquen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer mòrt
morint
mòrt, mòrta, mòrti, mòrtes

En present der indicatiu se coneish, tanben, es formes *morisqui*, *morisses*, *moris* entath singular. Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en morir*, *en tot morir*, *en tot que* + temps personau, *tot morint*...

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *moriva*, *morives*, *morive*, *morívem*, *morívetz*, *moriven*.

Ena zona. deth singular deth preterit i a, tanben, era forma *morives*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *morts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth preterit coneish, tanben, era forma *moriguí*, *moriguís*, *moriguec*, *moriguérem*, *moriguéretz*, *morigueren*.

Era forma mès antiga de subjontiu present, qu'encara ei emplegada, ei *mòra*, *mòres*, *mòre*, *moram*, *moratz*, *mòren*.

Eth participi emplegue, tanben, era forma *morit*.

Er imperatiu singular coneish, tanben, era forma *mòr*.

En prumèra persona deth plurau der imperatiu coneishem, tanben, *morim/moram*.

Era 3au. persona deth plurau deth present d'indicatiu, tanben, hè *morissen*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

peïsher

indicatiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	peïshi
2au.	peïshes
3au.	peïsh
plur. 1èra.	peïshem
2au.	peïshetz
3au.	peïshen

Tempsi compausats

passat compausat

è peishut
as peishut
a peishut
auem peishut
auetz peishut
an peishut

imperfècte

sing. 1èra.	peïshia
2au.	peïshies
3au.	peïshie
plur. 1èra.	peïshiem
2au.	peïshietz
3au.	peïshien

plus-que-perfècte

auia peishut
auies peishut
auie peishut
auiem peishut
auietz peishut
aiien peishut

preterit

sing. 1èra.	peïshí
2au.	peïshís
3au.	peïshéc
plur. 1èra.	peïshérem
2au.	peïshéretz
3au.	peïsheren

preterit anterior

auí peishut
auís peishut
auéc peishut
auérem peishut
auéretz peishut
aueren peishut

futur

sing. 1èra.	peïsherè
2au.	peïsheràs
3au.	peïsherà
plur. 1èra.	peïsheram
2au.	peïsheratz
3au.	peïsheràn

futur anterior

aurè peishut
auràs peishut
aurà peishut
auram peishut
auratz peishut
auràn peishut

condicionau

sing. 1èra.	peïsheria
2au.	peïsheries
3au.	peïsherie
plur. 1èra.	peïsheríem
2au.	peïsheríetz
3au.	peïsherien

condicionau passat

auria peishut
auries peishut
aurie peishut
auríem peishut
auríetz peishut
aurien peishut

subjontiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	pèisha
2au.	pèishes
3au.	pèishe
plur. 1èra.	peisham
2au.	peishatz
3au.	pèishen

Tempsi compausats

passat

aja peishut
ages peishut
age peishut
ajam peishut
ajatz peishut
agen peishut

imperfècte

sing. 1èra.	peishessa
2au.	peishesses
3au.	peishesse
plur. 1èra.	peishéssem
2au.	peishéssetz
3au.	peishessen

plus-que-perfècte

auessa peishut
auesses peishut
auesse peishut
auéssem peishut
auéssetz peishut
auessen peishut

imperatiu

sing. 2au./3au.	pèish/pèishe*
plur. 1èra.	peishem
plur. 2au./3au.	peishetz/pèishen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer peishut
peishent
peishut, peishuda, peishudi,
peishudes

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en pèisher, en tot pèisher, en tot que* + temps personau, *tot peishent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *peisheva, peisheves, peisheve, peishévem, peishévetz, peisheven.*

Ena zona. deth singular deth preterit i a, tanben, era forma *peisher.*

Eth participi, anticament, auie era forma *pescut.*

Eth participi masculin plurau coneish, tanben, era forma substantivada *peishuts.*

En imperatiu, plurau 1èra., emplegam, tanben, *peisham/peishegam/peishésquem,* e ena segona *peishésquetz.*

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

pèrder

	indicatiu Temps simples	Temps compausats
	present	passat compausat
sing. 1èra.	pèrdi	è perdut
2au.	pèrdes	as perdut
3au.	pèrd	a perdut
plur. 1èra.	perdem	auem perdut
2au.	perdetz	auetz perdut
3au.	pèrden	an perdut
	imperfècte	plus-que-perfècte
sing. 1èra.	perdia	auia perdut
2au.	perdie	auies perdut
3au.	perdie	auie perdut
plur. 1èra.	perdiem	auiem perdut
2au.	perdiétez	auiétez perdut
3au.	perdien	aiien perdut
	preterit	preterit anterior
sing. 1èra.	perdí	auí perdut
2au.	perdí	auís perdut
3au.	perdec	auéc perdut
plur. 1èra.	perdérem	auérem perdut
2au.	perdéretz	auéretz perdut
3au.	perderen	aueren perdut
	futur	futur anterior
sing. 1èra.	perderè	aurè perdut
2au.	perderàs	auràs perdut
3au.	perderà	aurà perdut
plur. 1èra.	perderam	auram perdut
2au.	perderatz	auratz perdut
3au.	perderàn	auràn perdut
	condicionau	condicionau passat
sing. 1èra.	perderia	auria perdut
2au.	perderies	auries perdut
3au.	perderie	aurie perdut
plur. 1èra.	perderiem	auriem perdut
2au.	perderiétez	auriétez perdut
3au.	perderien	aurien perdut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	pèrda
2au.	pèrdes
3au.	pèrde
plur. 1èra.	perdam
2au.	perdatz
3au.	pèrden

Temps compausats

passat

aja perdut
ages perdut
age perdut
ajam perdut
ajatz perdut
agen perdut

imperfècte

sing. 1èra.	perdessa
2au.	perdesses
3au.	perdesse
plur. 1èra.	perdéssem
2au.	perdéssetz
3au.	perdessen

plus-que-perfècte

auessa perdut
auesses perdut
auesse perdut
auéssem perdut
auéssetz perdut
auessen perdut

imperatiu

sing. 2au./3au.	pèrd/pèrde *
plur. 1èra.	perdem
plur. 2au./3au.	perdetz/pèrden*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer perdut

perdent

perdut, perduda, perdudi, perdudes

Eth preterit coneish, tanben, es formes *perguí, perguís/pergueres/perderes, perguec, perguérem, perguéretz, pergueren*. En imperfècte der indicatiu tanben i an es formes *perdeva, perdeves, perdeve, perdevem, perdévetz, perdeven*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en pèrder, en tot pèrder, en tot que + temps personau, tot perdent...*

Eth participi coneish, tanben, era forma *pergut, perguda, pergudi, pergudes*, e era substantivada *perguts*, mens regulara.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *perduts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

En plurau der imperatiu podem emplegar tanben es formes *perdam/pergam, perguetz*.

Eth present de subjontiu a, tanben, era forma *pèrga, pèrgues, pèrgue, pergam, pergatz, pèrguen*.

Er imperfècte deth subjontiu hè, tanben, *perguessa, perguesses, perguesse, perguéssem, perguéssetz, perguessen*.

En imperatiu, plurau 1èra., emplegam, tanben, *perdam/perdegam/perdésquem*, e ena segona *perdésquetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

plànher

indicatiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	planhi
2au.	planhes
3au.	planh
plur. 1èra.	planhem
2au.	planhetz
3au.	phanhen

Tempsi compausats

passat compausat

è phanhut
as planhut
a planhut
auem planhut
auetz planhut
an phanut

imperfècte

sing. 1èra.	phanhia
2au.	planhies
3au.	phanhie
plur. 1èra.	planhiem
2au.	planhietz
3au.	planhien

plus-que-perfècte

auia planhut
auies planhut
auie planhut
auiem planhut
auietz planhut
aiien planhut

preterit

sing. 1èra.	planhí
2au.	planhís
3au.	planhec
plur. 1èra.	planhérem
2au.	planhéretz
3au.	planheren

preterit anterior

auí planhut
auís planhut
auec planhut
auérem planhut
auéretz planhut
aueren planhut

futur

sing. 1èra.	planherè
2au.	planheràs
3au.	planherà
plur. 1èra.	planheram
2au.	planheratz
3au.	planheràn

futur anterior

aurè planhut
auràs planhut
aurà planhut
auram planhut
auratz planhut
auràn planhut

condicionau

sing. 1èra.	planheria
2au.	planheries
3au.	planherie
plur. 1èra.	planheriem
2au.	planherietz
3au.	planherien

condicionau passat

auria planhut
auries planhut
aurie planhut
auriem planhut
aurietz planhut
aurien planhut

subjontiu

Tempsi simples

Tempsi compausats

present

sing. 1èra.	planha
2au.	planhes
3au.	planhe
plur. 1èra.	planham
2au.	planhatz
3au.	planhen

passat

aja planhut
ages planhut
age planhut
ajam planhut
ajatz planhut
agen planhut

imperfècte

sing. 1èra.	planhessa
2au.	planhesses
3au.	planhesse
plur. 1èra.	planhéssem
2au.	planhéssetz
3au.	planhessen

plus-que-perfècte

auessa planhut
auesses planhut
auesse planhut
auéssem planhut
auéssetz planhut
auessen planhut

imperatiu

sing. 2au./3au.	planh/planhe*
plur. 1èra.	planhem
plur. 2au./3au.	planhetz/planhen*

infinitiu compausat

gerondui

participi

auer planhut
planhent
planhut, planhuda, planhudi, planhudes

En present der indicatiu prumèra persona, tanben, s'emplegue *plangui*.

Eth gerondui non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en plànher, en tot plànher, en tot que* + temps personau, *tot planhent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *planheva, planheves, planheve, planhévem, planhévetz, planheven*.

Ena zona. deth singular deth preterit i a, tanben, era forma *planheres*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *planhuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

En imperatiu, plurau 1èra., emplegam, tanben, *planham/planhegam/planhésquem*, e ena segona *planhésquetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

plàser

	indicatiu Temps simples	Temps compausats
	present	passat compausat
sing. 1èra.	plasi	è plascut
2au.	plases	as plascut
3au.	platz	a plascut
plur. 1èra.	plasem	auem plascut
2au.	plasetz	auetz plascut
3au.	plasen	an plascut
	imperfècte	plus-que-perfècte
sing. 1èra.	plasia	auia plascut
2au.	plasies	auies plascut
3au.	plasia	auie plascut
plur. 1èra.	plasiem	auiem plascut
2au.	plasietz	auietz plascut
3au.	plasien	aiien plascut
	preterit	preterit anterior
sing. 1èra.	plasi	auí plascut
2au.	plasis	auís plascut
3au.	plasec	auec plascut
plur. 1èra.	plaserem	auérem plascut
2au.	plaseretz	auéretz plascut
3au.	plaseren	aueren plascut
	futur	futur anterior
sing. 1èra.	plaserè	aurè plascut
2au.	plaseràs	auràs plascut
3au.	plaserà	aurà plascut
plur. 1èra.	plaseram	auram plascut
2au.	plaseratz	auratz plascut
3au.	plaseràn	auràn plascut
	condicionau	condicionau passat
sing. 1èra.	plaseria	auria plascut
2au.	plaseries	auries plascut
3au.	plaserie	aurie plascut
plur. 1èra.	plaseriem	auriem plascut
2au.	plaserietz	aurietz plascut
3au.	plaserien	aurien plascut

subjontiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	plasa
2au.	plases
3au.	plase
plur. 1èra.	plasam
2au.	plasz
3au.	plasen

Tempsi compausats

passat

aja plascut
ages plascut
age plascut
ajam plascut
ajatz plascut
agen plascut

imperfècte

sing. 1èra.	plasessa
2au.	plaseses
3au.	plasesse
plur. 1èra.	plasessem
2au.	plasessetz
3au.	plasessen

plus-que-perfècte

auessa plascut
auesses plascut
auesse plascut
auéssem plascut
auéssetz plascut
auessen plascut

imperatiu

sing. 2au./3au.	platz/plase*
plur. 1èra.	plasem
plur. 2au./3au.	plasetz/plasen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer plascut
plasant
plascut, plascuda, plascudi,
plascudes

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituit per ua locucion verbau: *en plàser, en tot plàser, en tot que + temps personau, tot plasant...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *plaseva, plaseves, plaseve, plasévem, plasévetz, plaseven*.

Ena zona. deth singular deth preterit i a, tanben, era forma *plaseses*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *plascuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth participi emplegue, tanben, es formes *plaigut/plasgut/plasut, plaiguda/plasguda/plasuda* e es pluraus corresponents.

En imperatiu, plurau 1èra., emplegam, tanben, *plasam/plasegam/plasésquem*, e ena segona *plasesquetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

plòir

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

plò

Temps compausats

passat compausat

a ploigut

imperfècte

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

ploiguie

plus-que-perfècte

auie ploigut

preterit

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

ploiguec

preterit anterior

avec ploigut

ploiguien

futur

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

ploirà

futur anterior

aurà ploigut

condicionau

sing. 1èra.
2au.
3au.
plur. 1èra.
2au.
3au.

ploirie

condicionau passat

aurie ploigut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.

2au.

3au.

plur. 1èra.

2au.

3au.

plòigue

plòiguen

Temps compausats

passat

age ploigut

imperfècte

sing. 1èra.

2au.

3au.

plur. 1èra.

2au.

3au.

ploiguesse

plus-que-perfècte

auesse ploigut

imperatiu

sing. 2au./3au.

plur. 1èra.

plur. 2au./3au.

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer ploigut

ploiguent

ploigut, ploiguda, ploigudi, ploigudes

Aguest vèrb, impersonau, sonque s'emplegue correntament ena tresau persona, mès coma hège Jusèp Condò se conjugue en d'autes personas que pòden auer un emplec figurat, limitat, irreau, poetic, per exemple *plouguien, plougui...*

Er imperfècte d'indicatiu pòt auer formes coma *plouie/plouie/plouie*.

Eth gerondu, tanben, pòt èster *plouient*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en plouir, en tot plouir, en tot que + temps personau, tot plouient...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *plouiguts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth participi coneish, tanben, era pronóncia [ploigut].

poder

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	podui
2au.	pòs
3au.	pòt
plur. 1èra.	podem
2au.	podetz
3au.	pòden

Temps compausats

passat compausat

è podut
as podut
a podut
auem podut
auetz podut
an podut

imperfècte

sing. 1èra.	podia
2au.	podies
3au.	podie
plur. 1èra.	podíem
2au.	podíetz
3au.	podien

plus-que-perfècte

auia podut
auies podut
auie pcut
auíem podut
auíetz podut
aiien podut

preterit

sing. 1èra.	podí
2au.	podís
3au.	podec
plur. 1èra.	podérem
2au.	podéretz
3au.	poderen

preterit anterior

auí podut
auís podut
avec podut
auérem podut
auéretz podut
aueren podut

futur

sing. 1èra.	poirè
2au.	poiràs
3au.	poirà
plur. 1èra.	poiram
2au.	poiratz
3au.	poiràn

futur anterior

aurè podut
auràs podut
aurà podut
auram podut
auratz podut
auràn podut

condicionau

sing. 1èra.	poiria
2au.	poiries
3au.	poirie
plur. 1èra.	poiriem
2au.	poiriétz
3au.	poirien

condicionau passat

auria podut
auries podut
aurie podut
auríem podut
auriétz podut
aurien podut

subjontiu

Temps simples

Temps compausats

present

sing. 1èra.	poga
2au.	pogues
3au.	pogue
plur. 1èra.	pogam
2au.	pogatz
3au.	poguen

passat

aja podut
ages podut
age podut
ajam podut
ajatz podut
agen podut

imperfècte

sing. 1èra.	poguessa
2au.	poguesses
3au.	poguesse
plur. 1èra.	poguéssem
2au.	poguéssetz
3au.	poguessen

plus-que-perfècte

auessa podut
auesses podut
auesse podut
auéssem podut
auéssetz podut
auessen podut

imperatiu

sing. 2au./3au.	pòt/pogue*
plur. 1èra.	pogam
plur. 2au./3au.	poguetz/poguen*

infinitiu compausat

auer podut

gerondui

poguent

participi

podut, poduda, podudi, podudes

Eth present der indicatiu enes prumères personas deth singular permet, tanben, es formes *posqui/pòdi, pòdes*.

Eth preterit emplegue, tanben, es formes *poigui, poiguís/poderes/pogueres, poiguetz, poguèrem, poguèretz, pogueren*.

Eth futur coneish, tanben, es formes *poderè, poderàs, poderà, poderam, poderatz, poderàn*.

Eth condicionau a, tanben, es formes *poderia, poderies, poderie, poderiem, poderietz, poderien*.

Eth present de subjontiu a, tanben, es formes *posca, posques, posque, poscam, poscatz, posquen*.

Er imperfècte deth subjontiu presente, tanben, es formes *podessa, podesses, podesse, podéssem, podéssetz, podessen*.

Eth gerondui non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en poder, en tot poder, en tot que + temps personau, tot poguent...* Coneish tanben era forma *podent*.

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *podeva, podeves, podeve, podévem, podévetz, podeven*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *poduts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth participi, tanben, a era forma *pogut, poguda, pogudi, pogudes*.

Er imperatiu a un emplec figurat e limitat.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

préner

	indicatiu Temps simples	Temps compausats
	present	passat compausat
sing. 1èra.	preni	è prenut
2au.	prenes	as prenut
3au.	pren	a prenut
plur. 1èra.	prenem	auem prenut
2au.	prenetz	auetz prenut
3au.	prenen	an prenut
	imperfècte	plus-que-perfècte
sing. 1èra.	prenia	auia prenut
2au.	prenies	auies prenut
3au.	prenie	auie prenut
plur. 1èra.	preniém	auiéem prenut
2au.	preniétz	auiéetz prenut
3au.	prenien	aiien prenut
	preterit	preterit anterior
sing. 1èra.	prení	auí prenut
2au.	prenís	auís prenut
3au.	prenec	avec prenut
plur. 1èra.	prenérem	auérem prenut
2au.	prenéretz	auéretz prenut
3au.	preneren	aueren prenut
	futur	futur anterior
sing. 1èra.	prenerè	aurè prenut
2au.	preneràs	auràs prenut
3au.	prenerà	aurà prenut
plur. 1èra.	preneram	auram prenut
2au.	preneratz	auratz prenut
3au.	preneràn	auràn prenut
	condicionau	condicionau passat
sing. 1èra.	preneria	auria prenut
2au.	preneries	auries prenut
3au.	prenerie	aurie prenut
plur. 1èra.	preneriéem	auriéem prenut
2au.	preneriétz	auriétz prenut
3au.	prenerien	aurien prenut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	prena
2au.	prenes
3au.	prene
plur. 1èra.	prenam
2au.	prenatz
3au.	prenen

imperfècte

sing. 1èra.	prenessa
2au.	prenesses
3au.	prenesse
plur. 1èra.	prenéssem
2au.	prenéssetz
3au.	prenessen

imperatiu

sing. 2au./3au.	pren/prene*
plur. 1èra.	prenam
plur. 2au./3au.	prenetz/prenen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

Temps compausats

passat

aja prenut
ages prenut
age prenut
ajam prenut
ajatz prenut
agen prenut

plus-que-perfècte

auessa prenut
auesses prenut
auesse prenut
auéssem prenut
auéssetz prenut
auessen prenut

auer prenut

prenent

prenut, prenuda, prenudi, prenudes

En present der indicatiu existís, tanben, era forma *prengui*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en préner, en tot préner, en tot que + temps personau, tot prenent...*

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *preneva, preneves, preneve, prenévem, prenévetz, preneven*. En preterit i a, tanben, era forma *prengui, prenguis/preneres/prengueres, prenguec...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *prenuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth participi coneish, tanben, es formes *prengut/pres, prenguda/presa, prengudi/presi, prengudes/preses*. Eth gerondu emplegue, tanben, *prenguent*.

Er imperatiu emplegue, tanben, *prengam, prenguetz*.

Eth present de subjontiu emplegue, tanben, *prenga, prengues, prengue, prengam, prengatz, prenguen*.

Er imperfècte deth subjontiu a, tanben, era forma *prenguesa, prenguesses, prenguesse...*

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

queir

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	quèigui
2au.	què
3au.	què
plur. 1èra.	queiguem
2au.	queiguetz
3au.	què

Temps compausats

passat compausat

è queigut
as queigut
a queigut
auem queigut
auetz queigut
an queigut

imperfècte

sing. 1èra.	queiguia
2au.	queiguias
3au.	queiguie
plur. 1èra.	queiguém
2au.	queiguéetz
3au.	queiguien

plus-que-perfècte

auia queigut
auies queigut
auie queigut
auém queigut
auéetz queigut
aiien queigut

preterit

sing. 1èra.	queiguí
2au.	queiguís
3au.	queigüec
plur. 1èra.	queiguérem
2au.	queiguéretz
3au.	queigueren

preterit anterior

auí queigut
auís queigut
auec queigut
auérem queigut
auéretz queigut
aueren queigut

futur

sing. 1èra.	queirà
2au.	queiràs
3au.	queirà
plur. 1èra.	queiram
2au.	queiratz
3au.	queirà

futur anterior

aurè queigut
auràs queigut
aurà queigut
auram queigut
auratz queigut
auràn queigut

condicionau

sing. 1èra.	queiria
2au.	queirias
3au.	queirie
plur. 1èra.	queiríem
2au.	queiríetz
3au.	queirien

condicionau passat

auria queigut
aurias queigut
aurie queigut
auríem queigut
auríetz queigut
aurien queigut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	quèiga
2au.	quèigues
3au.	quèigue
plur. 1èra.	queigam
2au.	queigatz
3au.	quèiguen

Temps compausats

passat

aja queigut
ages queigut
age queigut
ajam queigut
ajatz queigut
agen queigut

imperfècte

sing. 1èra.	queiguessa
2au.	queiguesses
3au.	queiguesse
plur. 1èra.	queiguéssem
2au.	queiguéssetz
3au.	queiguessen

plus-que-perfècte

auessa queigut
auesses queigut
auesse queigut
auéssem queigut
auéssetz queigut
auessen queigut

imperatiu

sing. 2au./3au.	què/quèigue*
plur. 1èra.	queigam
plur. 2au./3au.	queiguetz/quèiguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer queigut
queiguent
queigut, queiguda, queigudi, queigudes

Era forma de pronóncia mès socializada hè [cair, caigui, cairè, cairia, caigut, caiguda...].

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en quèir, en tot quèir, en tot que + temps personau, tot queiguent...* Eth gerondu emplegue, tanben, *quènt*.

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *quèja/quèva, quèges/quèves, quège/quève, quègem/quèvem, quègetz/quèvetz, quègen/quèven*.

Eth preterit de segona persona singulara coneish era forma *queigueres*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *queiguts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth present d'indicatiu entath plurau a, tanben, era forma *quèm, quètz*.

Eth plurau der imperatiu a, tanben, era forma *quèm, quètz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

saber

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	sabi
2au.	sabes
3au.	sap
plur. 1èra.	sabem
2au.	sabetz
3au.	saben

Temps compausats

passat compausat

è sabut
as sabut
a sabut
auem sabut
auetz sabut
an sabut

imperfècte

sing. 1èra.	sabia
2au.	sabies
3au.	sabie
plur. 1èra.	sabíem
2au.	sabíetz
3au.	sabien

plus-que-perfècte

auia sabut
auies sabut
auie sabut
auíem sabut
auíetz sabut
aiien sabut

preterit

sing. 1èra.	sabí
2au.	sabís
3au.	sabec
plur. 1èra.	sabérem
2au.	sabéretz
3au.	saberen

preterit anterior

auí sabut
auís sabut
auéc sabut
auérem sabut
auéretz sabut
aueren sabut

futur

sing. 1èra.	saberè
2au.	saberàs
3au.	saberà
plur. 1èra.	saberam
2au.	saberatz
3au.	saberàn

futur anterior

aurè sabut
auràs sabut
aurà sabut
auram sabut
auratz sabut
auràn sabut

condicionau

sing. 1èra.	saberia
2au.	saberies
3au.	saberie
plur. 1èra.	saberíem
2au.	saberíetz
3au.	saberien

condicionau passat

auria sabut
auries sabut
aurie sabut
auríem sabut
auríetz sabut
aurien sabut

subjontiu

Temps simples

sing. 1èra.	sàpia
2au.	sàpies
3au.	sàpie
plur. 1èra.	sapiam
2au.	sapiatz
3au.	sàpien

imperfècte

sing. 1èra.	sabessa
2au.	sabesses
3au.	sabesse
plur. 1èra.	sabéssem
2au.	sabéssetz
3au.	sabessen

imperatiu

sing. 2au./3au.	sàpies/sàpie*
plur. 1èra.	sapiam
plur. 2au./3au.	sapiatz/sàpien*

infinitiu compausat

gerondu

participi

Temps compausats

passat

aja sabut
ages sabut
age sabut
ajam sabut
ajatz sabut
agen sabut

plus-que-perfècte

auessa sabut
auesses sabut
auesse sabut
auéssem sabut
auéssetz sabut
auessen sabut

auer sabut

sabent

sabut, sabuda, sabudi, sabudes

Eth present der indicatiu, prumèra persona, coneish, tanben, era forma *sai/sè*.

En Canejan, entath present deth subjontiu, empleguen era forma *saba, sabes, sabe, sabam, sabatz, saben*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en saber, en tot saber, en tot que + temps personau, tot sabent...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *sabuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth preterit singular ena segona persona a, tanben, era forma *saberes*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

sèir

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	sèigui
2au.	sès
3au.	sè
plur. 1èra.	seiguem
2au.	seiguetz
3au.	sèn

Temps compausats

passat compausat

è seigut
as seigut
a seigut
auem seigut
auetz seigut
an seigut

imperfècte

sing. 1èra.	seiguia
2au.	seiguies
3au.	seiguie
plur. 1èra.	seiguiem
2au.	seiguietz
3au.	seiguien

plus-que-perfècte

auia seigut
auies seigut
auie seigut
auiem seigut
auietz seigut
aiien seigut

preterit

sing. 1èra.	seiguí
2au.	seigúis
3au.	seigued
plur. 1èra.	seiguérem
2au.	seiguéretz
3au.	seigueren

preterit anterior

auí seigut
auís seigut
aued seigut
auérem seigut
auéretz seigut
aueren seigut

futur

sing. 1èra.	seirà
2au.	seiràs
3au.	seirà
plur. 1èra.	seiram
2au.	seiratz
3au.	seiràn

futur anterior

aurè seigut
auràs seigut
aurà seigut
auram seigut
auratz seigut
auràn seigut

condicionau

sing. 1èra.	seiria
2au.	seiries
3au.	seirie
plur. 1èra.	seiriam
2au.	seirietz
3au.	seirien

condicionau passat

auria seigut
auries seigut
aurie seigut
auriem seigut
aurietz seigut
aurien seigut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	sèiga
2au.	sèigues
3au.	sèigue
plur. 1èra.	seigam
2au.	seigatz
3au.	sèiguen

Temps compausats

passat

aja seigut
ages seigut
age seigut
ajam seigut
ajatz seigut
agen seigut

imperfècte

sing. 1èra.	seiguessa
2au.	seiguesses
3au.	seiguessa
plur. 1èra.	seiguéssem
2au.	seiguéssetz
3au.	seiguessen

plus-que-perfècte

auessa seigut
auesses seigut
auesse seigut
auéssem seigut
auéssetz seigut
auessen seigut

imperatiu

sing. 2au./3au.	sè/sèigue*
plur. 1èra.	seigam
plur. 2au./3au.	seiguetz/sèiguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer seigut
seiguent
seigut, seiguda, seigudi, seigudes

Eth futur a ua pronóncia de [sairè, sairàs, sairà...]. Eth participi se pronóncia mèslèu [saigut].

Eth present der indicatiu plurau coneish, tanben, es formes *sèm*, *sètz*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *seiguts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth gerondu a, tanben, era forma *sènt*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en sèir*, *en tot sèir*, *en tot que* + temps personau, *tot seiguent...*

Er imperatiu a, tanben, es formes *sèm/sètz*.

Er imperfècte a, tanben, es formes *sèja/sèva*, *sèges/sèves*, *sège/sève*, *sègem/sèvem*, *sègetz/sèvetz*, *sègen/sèven*. Eth preterit, segona persona, coneish era forma *seigueres*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

sénter

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	senti
2au.	sentes
3au.	sent
plur. 1èra.	sentem
2au.	sentetz
3au.	senten

Temps compausats

passat compausat

è sentut
as sentut
a sentut
auem sentut
auetz sentut
an sentut

imperfècte

sing. 1èra.	sentia
2au.	senties
3au.	sentie
plur. 1èra.	sentíem
2au.	sentíetz
3au.	sentien

plus-que-perfècte

auia sentut
auies sentut
auie sentut
auíem sentut
auíetz sentut
auien sentut

preterit

sing. 1èra.	sentí
2au.	sentís
3au.	sentec
plur. 1èra.	sentérem
2au.	sentéretz
3au.	senteren

preterit anterior

auí sentut
auís sentut
avec sentut
auérem sentut
auéretz sentut
aueren sentut

futur

sing. 1èra.	senterè
2au.	senteràs
3au.	senterà
plur. 1èra.	senteram
2au.	senteratz
3au.	senteràn

futur anterior

aurè sentut
auràs sentut
aurà sentut
auram sentut
auratz sentut
auràn sentut

condicionau

sing. 1èra.	senteria
2au.	senteries
3au.	senterie
plur. 1èra.	senteríem
2au.	senteríetz
3au.	senterien

condicionau passat

auria sentut
auries sentut
aurie sentut
auríem sentut
auríetz sentut
aurien sentut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	senta
2au.	sentes
3au.	sente
plur. 1èra.	sentam
2au.	sentatz
3au.	senten

Temps compausats

passat

aja sentut
ages sentut
age sentut
ajam sentut
ajatz sentut
agen sentut

imperfècte

sing. 1èra.	sentessa
2au.	sentesses
3au.	sentesse
plur. 1èra.	sentéssem
2au.	sentéssetz
3au.	sentessen

plus-que-perfècte

auessa sentut
auesses sentut
auesse sentut
auéssem sentut
auéssetz sentut
auessen sentut

imperatiu

sing. 2au./3au.	sent/sente*
plur. 1èra.	sentam
plur. 2au./3au.	sentetz/senten*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer sentut

sentent

sentut, sentuda, sentudi, sentudes

Eth present der indicatiu a era dobla forma *sentem/sentim*.

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *senteva, senteves, senteve, sentévem, sentévetz, senteven*.

Eth preterit, segona persona deth singular, a, tanben, era forma *senteres*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *sentuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en sénter, en tot sénter, en tot que + temps personau, tot sentent...*

Er imperatiu plurau 1èra. persona a, tanben, era forma *sentem*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

servir

	indicatiu Temps simples	Temps compausats
	present	passat compausat
sing. 1èra.	servisqui	è servit
2au.	servisses	as servit
3au.	servís	a servit
plur. 1èra.	servim	auem servit
2au.	servitz	auetz servit
3au.	servissen	an servit
	imperfècte	plus-que-perfècte
sing. 1èra.	servia	auia servit
2au.	servies	auies servit
3au.	servie	auie servit
plur. 1èra.	serviéem	auiéem servit
2au.	serviéetz	auiéetz servit
3au.	servien	auien servit
	preterit	preterit anterior
sing. 1èra.	serví	auí servit
2au.	servís	auís servit
3au.	servic	avec servit
plur. 1èra.	serviéem	auéem servit
2au.	serviéetz	auéetz servit
3au.	serviren	aueren servit
	futur	futur anterior
sing. 1èra.	servirè	aurè servit
2au.	serviràs	auràs servit
3au.	servirà	aurà servit
plur. 1èra.	serviram	auram servit
2au.	serviratz	auratz servit
3au.	serviràn	auràn servit
	condicionau	condicionau passat
sing. 1èra.	serviria	auria servit
2au.	servirie	auries servit
3au.	servirie	aurie servit
plur. 1èra.	serviéem	auriéem servit
2au.	serviéetz	auriéetz servit
3au.	serviren	aurien servit

subjontiu

Temps simples

sing. 1èra.	servisca
2au.	servisques
3au.	servisque
plur. 1èra.	servigam
2au.	servigatz
3au.	servisquen

Temps compausats

passat
aja servit
ages servit
age servit
ajam servit
ajatz servit
agen servit

imperfècte

sing. 1èra.	servissa
2au.	servisses
3au.	servisse
plur. 1èra.	servíssem
2au.	servíssetz
3au.	servissen

plus-que-perfècte

auessa servit
auesses servit
auesse servit
auéssem servit
auéssetz servit
auessen servit

imperatiu

sing. 2au./3au.	servís/servisque*
plur. 1èra.	servim
plur. 2au./3au.	servitz/servisquen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer servit
servint
servit, servida, servidi, servides

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en servir, en tot servir, en tot que* + temps personau, *tot servint...*

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *servits*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Er imperatiu coneish, tanben, era forma *servigam*.

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *serviva, servives, servive, servívem, servívetz, serviven*.

Era segona persona deth preterit, tanben, ei *servires*.

Eth preterit emplegue, tanben, *serviguí, serviguís/servigueres, servigüec...*

Er imperfècte deth subjontiu, tanben, a era forma *serviguessa, serviguesses, serviguessesse...*

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

tier

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	tengui
2au.	ties
3au.	ten
plur. 1èra.	tiem
2au.	tietz
3au.	tien

Temps compausats

passat compausat

è tengut
as tengut
a tengut
auem tengut
auetz tengut
an tengut

imperfècte

sing. 1èra.	tenguia
2au.	tenguies
3au.	tenguie
plur. 1èra.	tenguíem
2au.	tenguíetz
3au.	tenguien

plus-que-perfècte

auia tengut
auies tengut
auie tengut
auíem tengut
auíetz tengut
aiien tengut

preterit

sing. 1èra.	tenguí
2au.	tenguís
3au.	tenguec
plur. 1èra.	tenguérem
2au.	tenguéretz
3au.	tengueren

preterit anterior

auí tengut
auís tengut
auéc tengut
auérem tengut
auéretz tengut
aueren tengut

futur

sing. 1èra.	tierè
2au.	tieràs
3au.	tierà
plur. 1èra.	tieram
2au.	tieratz
3au.	tieràn

futur anterior

aurè tengut
auràs tengut
aurà tengut
auram tengut
auratz tengut
auràn tengut

condicionau

sing. 1èra.	tieria
2au.	tieries
3au.	tierie
plur. 1èra.	tieríem
2au.	tieríetz
3au.	tierien

condicionau passat

auria tengut
auries tengut
aurie tengut
auríem tengut
auríetz tengut
aurien tengut

subjontiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	tenga
2au.	tengues
3au.	tengue
plur. 1èra.	tenguésquem
2au.	tenguésquetz
3au.	tenguen

Tempsi compausats

passat

aja tengut
ages tengut
age tengut
ajam tengut
ajatz tengut
agen tengut

imperfècte

sing. 1èra.	tenguessa
2au.	tenguesses
3au.	tenguesse
plur. 1èra.	tenguéssem
2au.	tenguéssetz
3au.	tenguessen

plus-que-perfècte

auessa tengut
auesses tengut
auesse tengut
auéssem tengut
auéssetz tengut
auessen tengut

imperatiu

sing. 2au./3au.	ten/tengue*
plur. 1èra.	tiem
plur. 2au./3au.	tietz/tenguen*

infinitiu compausat

gerondui

participi

auer tengut
tenguent
tengut, tenguda, tengudi, tengudes

Era 3au. persona deth singular deth present d'indicatiu a, tanben, era forma *tie*.

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *tieva/tieja, tieves/tieges, tieve/tiege, tiévem/tiégem, tiévetz/tiégetz, tieven/tiegen*.

Era segona persona deth singular deth preterit tanben hè *tengueres*.

Er imperatiu, tanben hè *tie, tengam,/tenguem/tenguésquem, tengatz/tenguetz/tenguésquetz*.

Eth present de subjontiu en plurau hè, tanben, *tengam, tengatz*.

Eth gerondui, tanben, a era forma *tient*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *tenguts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth gerondui non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en tier, en tot tier, en tot que* + temps personau, *tot tenguent...*

Eth plurau deth present der indicatiu a, tanben, es formes *tenguem, tenguetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

trèir

indicatiu

Tempsi simples

present

sing. 1èra.	trèigui
2au.	très
3au.	trè
plur. 1èra.	trèm
2au.	trètz
3au.	trèn

Tempsi compausats

passat compausat

è trèt
as trèt
a trèt
auem trèt
auetz trèt
an trèt

imperfècte

sing. 1èra.	treiguia
2au.	treigues
3au.	treigüe
plur. 1èra.	treigüem
2au.	treigüetz
3au.	treiguien

plus-que-perfècte

auia trèt
auies trèt
auie trèt
auiem trèt
auietz trèt
auien trèt

preterit

sing. 1èra.	treiguí
2au.	treigús
3au.	treigüec
plur. 1èra.	treigüerem
2au.	treigüeretz
3au.	treigueren

preterit anterior

auí tèt
auís trèt
avec trèt
auérem trèt
auéretz trèt
aueren trèt

futur

sing. 1èra.	treirè
2au.	treiràs
3au.	treirà
plur. 1èra.	treiram
2au.	treiratz
3au.	treiràn

futur anterior

aurè trèt
auràs trèt
aurà trèt
auram trèt
auratz trèt
auràn trèt

condicionau

sing. 1èra.	treiria
2au.	treiries
3au.	treirie
plur. 1èra.	treiriam
2au.	treirietz
3au.	treirien

condicionau passat

auria trèt
auries trèt
aurie trèt
auriem trèt
aurietz trèt
aurien trèt

subjontiu

Temps simples

Temps compausats

present

sing. 1èra.	trèiga
2au.	trèigues
3au.	trèigue
plur. 1èra.	treigam
2au.	treigatz
3au.	trèiguen

passat

aja trèt
ages trèt
age trèt
ajam trèt
ajatz trèt
agen trèt

imperfècte

sing. 1èra.	treiguessa
2au.	treiguesses
3au.	treiguesse
plur. 1èra.	treiguéssem
2au.	treiguéssetz
3au.	treiguessen

plus-que-perfècte

auessa trèt
auesses trèt
auesse trèt
auéssem trèt
auéssetz trèt
auessen trèt

imperatiu

sing. 2au./3au.	trè/trèigue*
plur. 1èra.	trem
plur. 2au./3au.	trètz/trèiguen*

infinitiu compausat

auer trèt

gerondu

treiguent

participi

trèt, trèta, trèti, trètes

Era fonetica mès correnta hè [traiguem, traiguetz, traiguia, traigues, traiguent...].

Eth plurau deth present d'indicatiu coneish, tanben, es formes *treiguem, traiguetz*.

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *trèva/trèja, trèves/trèges, trève/trège, trèvem/trègem, trèvetz/trègetz, trèven/trègen*.

Era segona persona deth preterit tanben hè *treigueres*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *trèts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth gerondu coneish, tanben, era forma *trènt*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en trèir, en tot trèir, en tot que + temps personau, tot treiguent...*

Er imperatiu emplegue, tanben, es formes *treigam/treiguésquem, traiguetz/treiguésquetz*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

veir

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	veigui
2au.	ves
3au.	ve
plur. 1èra.	veiguem
2au.	veiguetz
3au.	ven

Temps compausats

passat compausat

è vist
as vist
a vist
auem vist
auetz vist
an vist

imperfècte

sing. 1èra.	vedia
2au.	vedies
3au.	vedie
plur. 1èra.	vedíem
2au.	vedíetz
3au.	vedien

plus-que-perfècte

auia vist
auies vist
auie vist
auíem vist
auíetz vist
aiien vist

preterit

sing. 1èra.	vedí
2au.	vedís
3au.	vedec
plur. 1èra.	vedérem
2au.	vedéretz
3au.	vederen

preterit anterior

auí vist
auís vist
avec vist
auérem vist
auéretz vist
aueren vist

futur

sing. 1èra.	veirà
2au.	veiràs
3au.	veirà
plur. 1èra.	veiram
2au.	veiratz
3au.	veiràn

futur anterior

aurè vist
auràs vist
aurà vist
auram vist
auratz vist
auràn vist

condicionau

sing. 1èra.	veiria
2au.	veiries
3au.	veirie
plur. 1èra.	veiriem
2au.	veiríetz
3au.	veirien

condicionau passat

auria vist
auries vist
aurie vist
auríem vist
auríetz vist
aurien vist

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	veiga
2au.	veigues
3au.	veigue
plur. 1èra.	veigam
2au.	veigatz
3au.	veiguen

imperfècte

sing. 1èra.	veiguessa
2au.	veiguesses
3au.	veiguessa
plur. 1èra.	veiguéssem
2au.	veiguéssetz
3au.	veiguessen

imperatiu

sing. 2au./3au.	ve/veigue*
plur. 1èra.	veigam
plur. 2au./3au.	veiguetz/veiguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

Temps compausats

passat

aja vist
ages vist
age vist
ajam vist
ajatz vist
agen vist

plus-que-perfècte

auessa vist
auesses vist
auesse vist
auéssem vist
auéssetz vist
auessen vist

auer vist

veiguent

vist, vista, visti, vistes

Er infinitiu a, tanben, es formes *véder, véiguer*.

Eth gerondu tanben a era forma *vedent*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en veir, en tot veir, en tot que + temps personau, tot veiguent...*

Eth plurau deth present der indicatiu a, tanben, *vedem, vedetz*.

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *vedia/vedeva, vedies/vedeves, vedie/vedeve, vediem/vedévem, vediéetz/vedévetz, vediem/vedeven*.

Eth preterit, tanben, ei *veiguí, veiguis/veigueres/vederes, veigüec, veigüérem, veigüéretz, veigueren*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

vier

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	vengui
2au.	vies
3au.	ven
plur. 1èra.	venguem
2au.	venguetz
3au.	vien

Temps compausats

passat compausat

è vengut
as vengut
a vengut
auem vengut
auetz vengut
an vengut

imperfècte

sing. 1èra.	venguia
2au.	venguies
3au.	venguie
plur. 1èra.	venguíem
2au.	venguíetz
3au.	venguien

plus-que-perfècte

auia vengut
auies vengut
auie vengut
auíem vengut
auíetz vengut
aiien vengut

preterit

sing. 1èra.	venguí
2au.	venguís
3au.	venguec
plur. 1èra.	venguérem
2au.	venguéretz
3au.	vengueren

preterit anterior

auí vengut
auís vengut
avec vengut
auérem vengut
auéretz vengut
auren vengut

futur

sing. 1èra.	vierè
2au.	vieràs
3au.	vierà
plur. 1èra.	vieram
2au.	vieratz
3au.	vieràn

futur anterior

aurè vengut
auràs vengut
aurà vengut
auram vengut
auratz vengut
auràn vengut

condicionau

sing. 1èra.	vieria
2au.	vieries
3au.	vierie
plur. 1èra.	vieríem
2au.	vieríetz
3au.	vierien

condicionau passat

auria vengut
auries vengut
aurie vengut
auríem vengut
auríetz vengut
aurien vengut

subjontiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	venga
2au.	vengues
3au.	vengue
plur. 1èra.	vengam
2au.	vengatz
3au.	venguen

Temps compausats

passat

aja vengut
ages vengut
age vengut
ajam vengut
ajatz vengut
agen vengut

imperfècte

sing. 1èra.	venguessa
2au.	venguesses
3au.	venguesse
plur. 1èra.	venguéssem
2au.	venguéssetz
3au.	venguessen

plus-que-perfècte

auessa vengut
auesses vengut
auesse vengut
auéssem vengut
auéssetz vengut
auessen vengut

imperatiu

sing. 2au./3au.	vene/vengue*
plur. 1èra.	vengam
plur. 2au./3au.	venguetz/venguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer vengut
venguent
vengut, venguda, vengudi, vengudes

En Bausen e Canejan encara se sent er infinitiu [vir]. Aquesta ei era forma propriament etimologica. Eth present der indicatiu coneish, tanben, sing. 3au. *vie*, plu. 1èra. *viem*, plu. 2ona. *vietz*.

Er imperfècte der indicatiu tanben a es formes *vieja/vieva*, *vieges/vieves*, *viège/vieve*, *viégem/vié-
vem*, *viégetz/viévetz*, *viégen/vieven*.

Ena zona. deth singular deth preterit i a, tanben, era forma *vengueres*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en vier*, *en tot vier*, *en tot que* + temps personau, *tot venguent*... Eth gerondu coneish tanben era forma *vient* mens socializada.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *venguts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Er imperatiu emplegue, tanben, *viem*, *vietz/viende*.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

viuer

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	viui
2au.	viues
3au.	viu
plur. 1èra.	viuem
2au.	viuetz
3au.	viuen

Temps compausats

passat compausat

è viscut
as viscut
a viscut
auem viscut
auetz viscut
an viscut

imperfècte

sing. 1èra.	viuia
2au.	viuies
3au.	viuie
plur. 1èra.	viuém
2au.	viuétz
3au.	viuien

plus-que-perfècte

auia viscut
auies viscut
auie viscut
auém viscut
auétz viscut
aiuen viscut

preterit

sing. 1èra.	viuí
2au.	viuís
3au.	viuec
plur. 1èra.	viuérem
2au.	viuéretz
3au.	viueren

preterit anterior

auí viscut
auís viscut
auec viscut
auérem viscut
auéretz viscut
aueren viscut

futur

sing. 1èra.	viuerè
2au.	viueràs
3au.	viuerà
plur. 1èra.	viueram
2au.	viueratz
3au.	viueràn

futur anterior

aurè viscut
auràs viscut
aurà viscut
auram viscut
auratz viscut
auràn viscut

condicionau

sing. 1èra.	viueria
2au.	viueries
3au.	viuerie
plur. 1èra.	viueríem
2au.	viueríetz
3au.	viuerien

condicionau passat

auria viscut
auries viscut
aurie viscut
auríem viscut
auríetz viscut
aurien viscut

subjontiu

Tempsi simples

Tempsi compausats

present

sing. 1èra.	viua
2au.	viues
3au.	viue
plur. 1èra.	viuam
2au.	viuatz
3au.	viuen

passat

aja viscut
ages viscut
age viscut
ajam viscut
ajatz viscut
agen viscut

imperfècte

sing. 1èra.	viuessa
2au.	viuesses
3au.	viuesse
plur. 1èra.	viuéssem
2au.	viuéssetz
3au.	viuessen

plus-que-perfècte

auessa viscut
auesses viscut
auesse viscut
auéssem viscut
auéssetz viscut
auessen viscut

imperatiu

sing. 2au./3au.	viu/viue*
plur. 1èra.	viuam
plur. 2au./3au.	viuetz/viuen*

infinitiu compausat

auer viscut

gerondu

viuent

participi

viscut, viscuda, viscudi, viscudes

Viuèr se lieg [viue] ena major part dera Val d'Aran e ena major part des tempsi e personas se consèrve era raïtz [viu]. En Luishon escriuen *viéuer*.

En present der indicatiu tanben i a es formes 1èra. deth singular *visqui*, 2ona. sing *vives*, 1èra. plu. *vivem*, 3au. plu. *viven*. Correspon ara forma existenta der infinitiu *viver*.

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en viuer*, *en tot viuer*, *en tot que* + temps personau, *tot viuent*...

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *viscuts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Eth participi coneish tanben es formes *viuut*, *viuuda*... que non son guaire emplegades.

Er imperfècte der indicatiu tanben hè *viveva*, *viveves*, *viveve*, *vivévem*, *vivévetz*, *viveven*.

Eth preterit a, tanben, era forma *visquí*, *visquís/visqueres/viueres*, *visquec*, *visquérem*, *visquéretz*, *visqueren*.

Eth subjontiu present a, tanben, era forma *visca*, *visques*, *visque*, *viscam*, *viscatz*, *visquetz visquen*.

Er imperfècte, tanben, emplegue *visquessa/vivessa*, *visquesses/vivesses*, *visquesse/vivesse*, *visquéssem/vivéssem*, *visquéssetz/vivéssetz visquessen/vivessen*.

Er imperatiu, a tanben, es formes *visques/visque*, *viscam/visquegatz*, *visquetzvisquegatz/visquésquetz/visquen**.

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

voler

indicatiu

Temps simples

present

sing. 1èra.	voi
2au.	vòs
3au.	vò
plur. 1èra.	volem
2au.	voletz
3au.	vòlen

Temps compausats

passat compausat

è volgut
as volgut
a volgut
auem volgut
auetz volgut
an volgut

imperfècte

sing. 1èra.	volia
2au.	volies
3au.	volie
plur. 1èra.	volíem
2au.	volíetz
3au.	volien

plus-que-perfècte

auia volgut
auies volgut
auie volgut
auíem volgut
auíetz volgut
aiien volgut

preterit

sing. 1èra.	volí
2au.	volís
3au.	volec
plur. 1èra.	volérem
2au.	voléretz
3au.	vólen

preterit anterior

auí volgut
auís volgut
avec volgut
auérem volgut
auéretz volgut
aueren volgut

futur

sing. 1èra.	volerè
2au.	voleràs
3au.	volerà
plur. 1èra.	voleram
2au.	voleratz
3au.	voleràn

futur anterior

aurè volgut
auràs volgut
aurà volgut
auram volgut
auratz volgut
auràn volgut

condicionau

sing. 1èra.	voleria
2au.	voleries
3au.	volerie
plur. 1èra.	voleríem
2au.	voleríetz
3au.	volerien

condicionau passat

auria volgut
auries volgut
aurie volgut
auríem volgut
auríetz volgut
aurien volgut

subjontiu

Temps simples

sing. 1èra.	volga
2au.	volgues
3au.	volgue
plur. 1èra.	volgam
2au.	volgatz
3au.	volguen

Temps compausats

passat

aja volgut
ages volgut
age volgut
ajam volgut
ajatz volgut
agen volgut

imperfècte

sing. 1èra.	volessa
2au.	volesses
3au.	volesse
plur. 1èra.	voléssem
2au.	voléssetz
3au.	volessen

plus-que-perfècte

auessa volgut
auesses volgut
auesse volgut
auéssem volgut
auéssetz volgut
auessen volgut

imperatiu

sing. 2au./3au.	volgues/volgue*
plur. 1èra.	volgam
plur. 2au./3au.	volgatz/volguen*

infinitiu compausat

gerondu

participi

auer volgut
volent
volgut, volguda, volgudi, volgudes

Eth gerondu non a guaire emplec en aranés. Ei substituït per ua locucion verbau: *en voler, en tot voler, en tot que* + temps personau, *tot volent...*

Eth participi coneish enes darrèri tempsi era foma mès regulara de *volut-voluda*, mès priorizam era tradicionau *volgut-volguda*.

Eth participi masculin plurau tanben a era forma *volguts*. Cau procurar limitar eth participi *-ts* tàs formes substantivades.

Era segona persona deh singular deth preterit a era forma *volveres*. Er imperfècte coneish, tanben, *voleva, voleves...*

Eth preterit a, tanben, es formes *volguí, volguís/volgueres, volguec...*

Er imperfècte de subjontiu a, tanben, era forma *volguessa, volguesses, volguesse...*

* Era segona forma ei era de cortesia dera segona persona e correspon, tanben, ara tresau persona.

